D950-2-52
3-7-43
#1153

PEOPLE'S VOICE
The Lithuanian Weekly Newspaper in Canada. Published by the Lithuanian Press Association. P. O. Station C., Box 1013, Toronto 3, Ontario, Canada.

LIAUDIES BALSAS

Kanados Lietuvių Darbo Žmonių Laikraštis

Nr. 610 PENKTADIENIS, BIRŽELIO (JUNE) 18, 1943, TORONTO, ONTARIO METAI XII

PANTELERIJAI IR LAMPEDUSAI PUOLUS SĄJUNGININKŲ TAIKINIU TAPO CICILIJA

DIDŽIULIAI BŪRIAI ORLAIVIŲ ATAKUOJA SVARBIĄSIAS BAZES

LONDON.— Britų ir amerikiečių jėgoms užėmus Panteleriją ir Lampedusą, italų salas tarp Tunisijos ir Cicilijos, sąjungininkų taikiniu Vidužemio jūrų zonoj tapo pati Cicilija.

Britų ir amerikiečių orlaivių būriai pleškina Cicilijos prieplaukas ir kitus militarinius punktus sistemačiai. Kaip ilgai tęsis iki britų ir amerikiečių jėgos bandys išsikelti ant salos, dabar nežinia, bet kad dabartiniai bombardavimai iš oro yra "mikštinimas" salos del išlipimo, tai aišku.

Ant Pantelerijos salos buvo suimta 10,000 italų. Britų ir amerikiečių jėgos taip smarkiai jucs bombardavo, kad kito kelio neliko, kaip pasiduoti. Ypatingai italų padėtis buvo sunki tuo, kad jie buvo atkirsti nuo Cicilijos ir negalėjo gauti ne tik amunicijos, bet ir geriamojo vandens.

Pantelerija buvo labai fortifikuota ir buvo vadinama italų Gibraltaru.

Lampedusa pasidavė daug greičiau. Viena, ta sala turėjo mažesnes jėgas, o kita, ta sala buvo labiau izoliuota ir nebuvo vilties ilgiau išlaikyti.

Britų ir amerikiečių oro jėgos nesitenkina vien Cicilija. Šimtai orlaivių atakuoja Vokietijos centrus. Per dvi dienas jie numetė ant Vokietijos centrų 6,000 tonų bombų.

Jungtinių Valstijų armijos generalinio štabo viršininkas generolas George C. Marshal (dešinėj) kalbasi su generolu Eissenhoweriu kur nors Afrikoj. Po pasitarimo generolas Marshal sugrįžo į Ameriką, bet manoma, kad jis vadovaus sąjungininkų ofensyvai Europoj.

Ambulansas, kuris Kanados lietuvių aukomis nupirktas del lietuvių kovojančių Raudonosios Armijos eilėse. Čia jis nufotografuotas Windsore, laike perdavimo ceremonijų. Prie jo stovi Windsoro lietuvių organizacijų atstovai su Raudonojo Kryžiaus atstove. Iš kairės į dešinę stovi: J. Puodžiūnas, Miss Estelle Hewson (R. K. atstovė), Pargelienė, Ch. Zala. Ant jo prikabintas užrašas pagamintas windsoriečių. Tikras užrašas, kurį pridavė K. L. Nacionalis Komitetas, sako: "Broliams Raudonojoj Armijoj nuo Kanados Lietuvių." Tas užrašas buvo pridėtas sykiu su ambulanso užsakymu, bet kaip kitų, taip ir lietuvių, buvo pavėluotas padaryti. Tie užrašai jau gatavi ir bus ant ambulansų prikabinti pirm jų išsiuntimo, nes užrašai jau gatavi ir pasiųsti.

Joseph Davies Kalbės Birželio 22 Minėjime

TORONTO. — Naujai susiorganizavęs Kanados-Sovietų Draugiškumo Komitetas rengia Maple Leaf Gardens didžiulį parengimą birželio 22 vakare, paminėjimui dviejų metų sukakties nuo vokiečių atakos ant Sovietų Sąjungos ir atidavimui pagarbos didvyriškiems SSRS kovotojams prieš bendrą žmonijos priešą per tuos du metus.

Svarbiausiu kalbėtoju bus Joseph E. Davies, buvęs Amerikos ambasadorius Maskvai ir nesenai lankęsis Maskvoj kaip specialus Ruzvelto pasiuntinys, taipgi autorius "Mission to Moscow" knygos, pagal kurią pagaminta filma tuo vardu ir bus rodoma ir Kanadoj. Jį perstatys pats Kanados premjeras Mackenzie King.

Prie Davieso bus Sovietų Sąjungos ministeris Kanadai Feodor Gusev ir daug kitų aukštų svečių.

Parengime bus ir dainų ir muzikos. Įvairios organizacijos rengiasi prie paminėjimo.

Kanados žmonės įvertina Sovietų žmonių pasiaukojimą kovoje prieš hitlerininkus. Ne tik tas. Jie nori įsteigti kuo draugiškesnius santykius tarp šių dviejų kaimynų — Kanados ir Sovietų Sąjungos. Minėtas parengimas, rengiamas naujai susidariusio komiteto — Kanados - Sovietų Sąjungos Draugiškumo Komiteto — bus pradžia naujų pastangų pagerinti Kanados ir Sovietų santykius.

Sovietai Sunaikino 498 Nacių Orlaivius Per vieną Savaitę

MASKVA. — Per praėjusią savaitę Sovietų kovotojai sunaikino 498 nacių orlaivius rytiniame fronte. Per praėjusias 6 savaites sunaikino 3,319 nacių orlaivių.

Praėjusį šeštadienį Sovietų orlaiviai buvo užpuolę Gomelį, kuris randasi už 200 mylių į pietvakarius nuo Oriolo. 100 gaisrų buvo matyti po atakos.

Sovietų oro jėgos turi viršų ant vokiečių oro jėgų ir tokiu būdu daro daug nuostolių priešui. Užpuolimuos kai kada dalyvauja iki 700 orlaivių.

NACIŲ ATAKA DONECO SEKTORIUJE ATMUSTA

LONDON. — Maskva pranešė, kad naciai bandė persikelti per Doneco upę viename sektoriuje, bet buvo atmušti su dideliai nuostoliais naciams.

Taipgi naciai buvo padarę užpuolimą Oriolo sektoriuje, bet ir tenai buvo skaudžiai supliekti ir atmesti.

REVELSTOKAS IŠRINKO ATSTOVU CCF NARĮ

REVELSTOKE, B. C. — Per įvykusius rinkimus šioj konstituencijoj daugumą balsų gavo CCF kandidatas Vincent Segur ir jis tapo išrinktu į Britiš Kolumbijos seimelį.

Segur gavo 1,005 balsus, o liberalas 953 balsus.

Sustreikavo 7,000 Laivų Statytojų

QUEBEC. — Išėjo į streiką 7,000 laivų statytojų Quebeco distrikte, reikalaudami uždaros šapos sąlygų ir ištaisymo algų.

Balsavimai buvo pravesti keturios dienos pirm streiko ir Darbo departamento atstovų vadovybėj. 90 nuošimčių balsavusiųjų balsavo už streiką.

Darbininkai davė ilgą laiką kompanijoms patenkinti jų reikalavimus, bet kompanijos neatsiliepė.

Vyriausybės autoritet a i teigia, kad įmonės bus perimtos vyriausybės kontrolėn.

(Lachinėj, prie Montrealo, sustreikavo 1,500 darbininkų, protestuodami prieš Apylinkės War Labor Tarybos atsisakymą įsakyti kompanijai mokėti pilnus pragyvenimo bonus.)

UNIJOS PLANUOJA PAGALBĄ STREIKIER.

GALT. — Pereitą sekmadienį mitinge Arthur Williams, Canadian Congress of Labor organizatorius, pareiškė, kad bus reikalinga organizuoti visos Ontarijos unijistų pagalbą streikuojantiems Galt ir Hamiltono streikieriams, jeigu nebus prieita susitarimo.

Galte streikuoja aštuonių kariškų įmonių darbininkai. Streikas jau veik mėnesio senumo. Jis buvo iššauktas protestuojant prieš sulaikymą konciliacijų tarybos raporto plieno darbininkų reikalavimų klausimu.

Valdžios Darbo Politika Susmuko, Sako Unijų Vadai

TORONTO. — Kanados Darbo Kongreso Pildančiojo Komiteto susirinkimas apkaltino vyriausybės darbo politiką už padidėjusį streikų skaičių Kanadoj.

Del nevykusios darbo politikos, nesugabios konsiliacijų tarybų vadovybės, Kanados darbininkai neteko kantrybės, sako unijų centras.

Susirinkimas, kuriame dalyvavo 20 Pildančiojo Komiteto narių, išnešė reikalavimą, kad federalė vyriausybė išleistų įstatymą, kuris padarytų privalomu kolektyvį susitarimą ir unijų pripažinimą.

Susirinkimas pasisakė už paramą streikuojantiems darbininkams Galt ir Hamiltone.

Vokiečiai Suėmė Žymiuosius Lietuvos Šviesuolius, Uždarė Mokslo Įstaigas

STOKHOLM. — Vokiečiai žiauriai keršija lietuviams už tai, kad lietuviai atsisakė eiti į taip vadinamą savanorių legijoną "nacių kryžiaus karui prieš bolševizmą," kaip rodo čia pasiekią pranešimai iš Lietuvos.

Hitlerininkai suėmė keturis Tautinės Lietuvių Tarybos narius ir areštavo faktinai visus žymesnius intelektualus, tame skaičiuje profesorius, gydytojus, advokatus ir kunigus.

Vokiečiai uždarė visus lietuvių universitetus ir viešuosius knygynus, o nacių Gestapo žandarų gaujos įsiuto naikinti bei plėšti Lietuvos mokslo įstaigų įrengimus ir knygas iš tautinių knygynų.

Suprantama, jog hitlerininkai pasiryžo nuožmiai atkeršyti Lietuvos apšviestūnams už tai, kad šie ragino savo tautiečius neklausyti kartotinų Vokietijos atsišaukimų, šaukiančių lietuvius savanoriai eit į nacių kariuomenę kovai prieš Rusiją.

Dėl to hitlerininkai šėlsta ne tik miestuose, bet ir lietuviškuose kaimuose, ardo kultūrines jų įstaigas ir begailestingai persekioja apsišvietusius lietuvius.

Vilniuj Gestapo žandarų šaikos sudaužė visus Medicinos Akademijos mokslinius prietaisus. Vokiečių policija užpuolė Mokslų Akademiją, sudegino rankraščius — užrašus lietuvių žodynui, o tai buvo per keturiasdešimt metų surinkta žodyno medžiaga. Jie taipgi sudaužė iki 2,000 fonografo plokštelių, kuriose buvo užrekorduotos lietuvių liaudies dainos. Panašiai naciai pasielgė ir Meno Akademijoje.

Kaune jie sunaikino Mokslo ir Muzikos Akademijų ir universiteto teisių fakulteto archyvus. Vokiečiai išplėšė 10 tūkstančių knygų iš Valstybinio Lietuvos Knygyno ir 23 tūkstančius knygų iš Universiteto Knygyno.

Vasario mėnesį šiemet hitlerininkai pranešė Tautinei Lietuvių Tarybai, kad jau laikas "naujiesiems lietuviams" veikliai stoti į Vokietijos karą prieš Rusiją ir sudaryti "savo liuosnorių armiją."

Tautinė Lietuvių Taryba atsisakiusi šaukt lietuvius į tokią armiją, jeigu Vokietija neužtikrins Lietuvai nepriklausomybės ateityje. Nacis vice-gubernatorius von Renteln atšovė, kad vokiečių generolai negali laukti, o politiniai klausimai tai, girdi, tik po karo bus svarstomi.

Vokiečiai atsišaukė į Kauno arkivyskupą Skvirecką, kad jis paremtų nacių reikalavimą. Arkivyskupas atsakęs, kad jis niekuomet nepadėsiąs "vilioti lietuvių jaunimą į nacių sąstus."

Hitlerininkai ir spaudintais atsišaukimais — lapeliais kvietė lietuvius į savanorių kariuomenę, bet viso ne daugiau kaip 200 atsirado tokių savanorių kariauti už Vokietiją.

Jau pirm to vokiečiai buvo išplėšę medžiaginius Lietuvos turtus. Skaičiuojama, kad jie užgrobė 700 Lietuvos pramonių, fabrikų, monopolinių pramonės ir prekybos įmonių, tame skaičiuje Maisto trustą ir visus bankus, nepriskaitant lietuviškų dvarų ir ūkių, kuriuos naciai atidavė vokiečiams kolonistams.

Dar labiau lietuviams nubausti už atsisakymą kariauti dėl Vokietijos, naciai panaikino pirmesnius savo prižadus sugrąžinti lietuviams jų nuosavybę, jeigu jie prisidės prie hitlerininkų "naujosios santvarkos."

Ramirez Apgavęs Castillo ir Nuvertęs

NEW YORK. — Čionai esama žinių, jog paties Argentinos prezidento Castillo paskirtas karo ministeris Pedro Ramirez apgavo jį. Castillo žinojęs, kad reakciniai generolai ruošiasi pasigrobti valdžią. Jie buvo nepatenkinti Castillo vyriausybe ne dėlto, kad ji Ašies šalininkė, bet dėl to, kad ji "negudriai" savo politiką veda.

Castillo pavedė Ramirezui likviduoti suokalbininkų skymus, bet vieton to, Ramirez susidėjo su jais ir nuvertė Castillo.

Nuvertusieji Castillo valdžią yra taipjau demokratijos priešai ir iš jų geresnės valdžios negalima tikėtis, jei tos šalies žmonės neprivers juos atkeisti savo politiką, ar pasitraukti iš valdžios.

Liaudies Balsas

VIENINTELIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS,
LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS.
IŠEINA SYKĮ Į SAVAITĘ

Prenumeratos Kaina:
Kanadoj ir Didžiojoj Britanijoj metams $3.00; pusei metų $1.50.
Visur kitur metams $3.50; pusei metų $1.75.
Atskira kopija 5 centai.

LIAUDIES BALSAS
P. O. Station C, Box 1013, Toronto 3, Ontario, Canada.
ASMENIŠKAI KREIPKITĖS: 160 CLAREMONT ST., TORONTO.

Printed by Eveready Printers, Ltd., 78 Wellington St. W., Toronto.

DIDŽIAUSIA ATSAKOMYBĖ PUOLA ANT DARBININKŲ ORGANIZACIJŲ

Nors darbininkai šią kovą prieš hitlerizmą remia daug karščiau negu bile kuris kitas sluogsnis, tačiau labai daug darbininkų skundžiasi, kad karui pasibaigus jie vėl bus užmiršti ir turės trankytis vieta iš vietos, ieškant darbo ir duonos kąsnio. Jų rūpestį didina dažnai didlapiuose pasirodą straipsniai, kuriuose aiškinama, kad biznio suvaržymas yra tik laikinas apsireiškimas. Kaip tik karas pasibaigsiąs, taip greitai industrialistai atgausią pilniausią valią. Prie to prisideda dar ir tas, kad politinėj Kanados padangėj ne visai giedru. Yra tokių debesų, kurie baugina ne vieną.

Tokie įtarimai, aišku, nėra nepamatuoti. Labai natūralu, kad industrialistai stengtųsi atgauti sauvalę, kokią jie turėjo pirm karo. Bet visai nenatūralu darbininkui tikėtis, kad industrialistai, delto, kad buvo karas ir žmonėms teko pasiaukoti, atsisakytų nuo savo siekių ir apetitų. Vidujinė politinė ir ekonominė kova su karo laimėjimu nepasibaigs. Priešingai, gali dar paaštrėti, palyginus su dabartine.

Pokarinis gerbūvis vyriausiai priklausys nuo darbo žmonių stiprumo. Jeigu darbo žmonės bus susipratę, gerai organizuoti, vieningi, tai jų įtaka į politinį gyvenimą bus labai didelė. Darbo žmonių pažiūros ir interesai atsispindės visoj politinėj ir ekonominėj orentuotėj. Bet jeigu darbo žmonės bus blogai arganizuoti, susiskaldę į kelias dalis, neužtektinai susipratę, tai gyvenimas kryps kitu keliu. Tuomet galės grįžti pirmkariniai laikai, su bedarbių eilėmis ir mizernomis pašalpomis. Darbo žmonės yra progreso varyklis. O jeigu tas varyklis bus silpnas, tai bus menkas ir progresas. Štai kame glūdi visa ateitis. Štai nuo ko priklauso, koks bus pokarinis pasaulis.

Dabartiniu metu darbininkų susipratimas, organizuotumas ir vieningumas ne perdaug džiuginantis. Kai kam gali atrodyti, kad tik komunistai ir socialistai nesusitaria. Tikrenybėje, tačiau, susiskaldymas daug didesnis. Net unijos, tos pačios pamatinės darbo žmonių organizacijos, susikaldžiusios į kelius judėjimus ir nesutaria daugeliu klausimų. Kita, jos dar neužtektinai plačiai apėmusios, neužtektinai darbininkų turi savo eilėse. O kas svarbiausia, tai kad jos dar neužtektinai politiniai susipratusios. Jos dar nemato, kokia didelė atsakomybė puola ant darbininkų, kas liečia laimėjimą karo ir pokarinį gyvenimą. Kiekvieno darbininko tuojautinė užduotis žiūrėti, kaip sustiprinti savo jėgas, kad būtų galima atlikti tas istorines užduotis, kurios puola ant visų darbo žmonių.

SSRS DVASIŠKIAI PUIKŪS PATRIOTAI

"Tiesa," Sovietų Sąjungoj leidžiamas lietuvių laikraštis, praneša keletą davinių, kurie rodo, kad Sovietų Sąjungos dvasiškiai yra puikūs patriotai. Štai ką rašo apie tuos dvasiškius minėtas lietuvių laikraštis:

"Kai Tarybų Sąjungos darbo žmonės pradėjo rinkti aukas Raudonajai Armijai, neatsiliko nuo jų ir rusų pravoslavų dvasiškiai. 100,000 rublių paaukojo šventikas A. Troickis iš Šubuno parapijos, Kunguro rajono, Molotovo srities. Jį pasekė Uspenjės cerkvės šventikas V. Stelanovas, paaukojęs 273,000 rublių dviejų kovos lėktuvų statybai. Gorkio miesto protojerius A. Archangelskis savo telegramoje J. Stalinui pranešė, kad jo cerkvės bendruomenė 1942 metais paaukojo gynybos fondui 2,500,000 rublių, o dabar jis pats aukoja visas savo santaupas — 200,000 rublių. Maskvos metropolitas Sergėjus pasveikino Staliną rusų pravoslavų cerkvės vardu ir pranešė, kad jis pakvietė visus pravoslavų dvasininkus ir tikinčiuosius aukoti pinigus Dimitrijaus Donskojo vardo tankų kolonai pastatyti. Pradžiai patriarchija įnešė bankan 100,000 rublių. Jelochovo katedrinis soboras Maskvoje — 300,000 rublių, o saboro viršininkas N. Kolčickis — 100,000 rublių."

NĖRA REIKALO DANGSTYTIS

O. Indrelienė Naujienose verkia, kad Kanados pažangūs lietuviai renka aukas svetimiems dangstydamiesi lietuvių vardu. Girdi, dabar aukas Sovietų Sąjungai galima rinkti ir nesidangstant.

Indrelienė turėtų atminti, kad kada buvo renkamos aukos taip vadinamiems svetimiems, tai ir buvo sakoma, kam jos renkamos. Nebuvo reikalo dangstytis. Bet kuomet tos aukos buvo renkamos lietuviams, tai nebuvo joks prisidengimas. Šiame Liaudies Balso numeryje telpa paveikslas ambulanso, kuris jau išsiųstas Raudonosios Armijos lietuviškiems pulkams.

Dabar organizuojama kampanija dovanų siuntimui Raudonosios Armijos lietuvių vienučių kariams ir kitiems lietuviams Sovietų Sąjungoje. Nors darbas turi daug sunkumų, bet jis bus pravestas ir laikui bėgant bus gauti atsakymai nuo tų, kurie dovanas gaus.

Indrelienė, kišdama koją tokiems kilniems darbams, pasirodo, kad ji pikta, kam Kanados lietuviai stengiasi paremti tuos lietuvius, kurie bėgo nuo nacių ir dabar kovoja už Lietuvos atvadavimą. Tai labai negražu.

Kada eina klausimas pristatymo reikmenų kariuomenei, tai merginoms nesunkus ir sunkiausias darbas. Štai dvi torontietės prie krovimo cukraus maišų. Atrodo, kad jos nei kiek nesibaido šito darbo.

Ką Kiti Laikraščiai Rašo

SU KUO LIETUVAI GERIAUSIA FEDERUOTIS

Jau ne kartą esame kalbėję apie klerikalų, tautininkų, fašistų ir menševikų siūlymus ir reikalavimus, kad Lietuva būtų išplėšta iš Sovietų Sąjungos tautų šeimos ir sufederuota arba su Latvija ir Estija, arba su Švedija ir Norvegija, arba su Lenkija. Visi jie sutinka, kad po karo Lietuva nebegalės visai atskirai gyvuoti, kad jinai turės su kuriomis ar kuria valstybe susidėti, susirišti.

Tik vieno dalyko jie nepakenčia ir negali pakęsti, tai, būtent, Lietuvos federavimo su socialistinėmis tautomis Sovietų Sąjungoje. Prieš tą federaciją jie rankomis, kojomis ir liežuviu kovoja. Jie geriau velija Jungtinėms Tautoms šį karą pralaimėti ir Lietuvą palikti naciams visai išnaikinti, negu matyti ją susidėjusią su socialistinėmis tautomis, kurios sudaro didžiąją Sovietų Sąjungą, Amerikos talkininkę kare prieš fašizmą.

Iš to jų nusiteikimo, iš to jų neapkentimo didžiosios Amerikos talkininkės, išplaukia visa jų pronaciškos propagandos fizionomija. Jų laikraščiai sausakimšai prikišti straipsniais prieš Sovietų kraštą. Kiekvieną Hitlerio propagandos biuro išmislą ir melą jie spausdina ir pakartoja. Jų kalbėtojai ir agitatoriai iš piršto išlaužia "faktus" ir jais apdrabsto tą šalį, prie kurios Lietuva yra prisidėjusi ir kuri šiame istoriniame kare prieš baisųjį fašizmą yra paaukojus daugiausia gyvybių ir praliejus daugiausia kraujo.

Iki šiol nei vienas jų laikraštis, nei vienas kalbėtojas bei agitatorius dar nėra padavęs nei vieno rimto argumento prieš Lietuvos susifederavimą su Rusija, Baltgudija, Ukraina ir kitomis socialistinėmis tautomis. Nei vieno! O nepaduoda, aišku, todėl, kad neturi. Neturi nei vieno — nei kultūrinio, nei ekonominio argumento. Jeigu pripažinti ir sutikti, kad Lietuvai reikia su kuria nors šalimi susidėti, susifederuoti (o jie visi tatai pripažįsta), tai visi argumentai kalba už Lietuvos pasilikimą federuotoje Sovietų Sąjungoje.

Matyt, kad ir tarpe paminėtų srovių nebėra vienodos nuomonės. Pradeda rodytis opozicija. Kol kas viešai ir atvirai išėjo tiktai Vyt. Širvydas.

Prieš kiek laiko Širvydas iškėlė klausimą: "Jei federuotis taip norima, kodėl nesifederuoti su Sovietų Sąjunga?" Iš savo *pusės jis esąs* priešingas visoms federacijoms, bet kokiam Lietuvos susifederavimui, bet, girdi, jau jeigu reikės federuotis *po karo, tai jis norėtų* matyti Lietuvą susifederavusia su Sovietų Sąjunga.

Mūsų supratimu, klausimas pastatytas gana rimtai. Reikėtų jį imti rimtai ir padiskusuoti. Bet tuojau pasipylė anų srovių plūdimasis ir niekinimas. Menševikų spauda pirmutinė. Visą tą Širvydo pastatytą klausimą stengiasi apversti kalnais naujų melų ir šmeižtų prieš Sovietų Sąjungą.

Širvydas atsako Naujienoms (birž. 1 d.). Grigaitis, matyt, pradeda užsiginti piršimo Lietuvai federuotis su latviais, estais, arba su švedais, arba su lenkais. Dabar nori jis įkalbėti, kad tautininkai, klerikalai ir menševikai tiktai nori, "kad Lietuva taptų būsimos pagerintos Tautų Sąjungos, ar kito pasaulinio kūno, nariu." Širvydas klausia Grigaičio: **"Jei visi lietuviai federacijos tik su šia pasaulinio masto santvarka trokšta, tai iš kur mūsų spaudoje kalbos apie federacijas su Pabaltija, su Skandinavija, net su Lenkija?"**

Ne tik dieninėje spaudoje, bet jau pasirodė ištisos brošiūros, peršančios Lietuvai federuotis su Švedija ir prisiimti Švedijos karalių Lietuvai už diktatorių. Jau net siūloma panaikinti lietuvių kalbą ir įvesti švedų kalbą.

Širvydas sako:

"Kodėl mažas tautas norima 'sudidinti?' Sakoma jos persilpnos atsilaikyti dičkių spaudimo ir neturinčios išteklių pasitikrinti materialės gerovės. **Bet Lietuvos federacija su Latvija ir Estija ("lygus su lygiu"), ar visų trijų su Švedija, Norvegija, Suomija ir Danija (vėl "lygus su lygiu") mūsų tautos nei militariniai nei ekonominiai nesustiprins."**

Militariniu taškaregiu tokia federacija *irgi nepraktiška*. Girdi, "Pabaltijos ar Baltoskandinavijos federacija neįstengtų pasigaminti tiek lėktuvų, tankų, kanuolių ir *sunkvežimių atsilaikyti* prieš Vokietiją ar Rusiją."

Toliau Širvydas teigia:

"Jei absurdas federuotis su Sovietų Sąjunga, tai nėra ko kalbėti federuotis su kuo nors kitu 'lygus su lygiu,' nes tokia federacija Lietuvai reikalingos 'užvėjos' neduos. Jei jau visos mūsų srovės taip nuoširdžiai už nepriklausomą Lietuvą stoja ir nori, kad ji tik pasaulinio masto santvarkon kaip narys įeitų, tai kam bergždžias kalbas apie Pabaltijo, Baltoskandinavų federacijas mūsų spaudoje kelti?

"Taip sau kalbant, Naujienos federacijos su Sovietija purtosi tik dėl šios valstybės pobudžio (tai esanti 'policinio tipo' valstybė) ir dėl 'bolševizmo.' Jei prie mano suminėtų 'erdvės ir ateities' prisidėtų dar demokratinės ar demokratiniai socialistinės santvarkos elementas, ar ir tada Naujienos (ir 'visos mūsų srovės') kratytųsi federacijos su Rusija?"

Gana teisingai klausimą pastatęs ir sukirtęs tų "visų srovių" argumentus už Lietuvos sufederavimą su k tomis mažomis šalimis, Širvydas, tačiau, išvažiuoja į lankas. Jis ramina Grigaitį, kad Sovietijoje "tikrajam bolševizmui" ateinąs "galas." Čia jis kalba nesąmonę. Sovietų Sąjungoje, kaip mums atrodo ir kaip visi rimti tėmytojai pripažįsta, ne tik pasiliks, bet dar sustiprės socialistinė santvarka. Apie kokį ten galą socializmui bei bolševizmui gali kalbėti tiktai tas, kuris nenori skaitytis su gyvenimo tikrove, o savo protą pavaduoja savo troškimais. Širvydas ir Grigaitis trokšta Sovietų žemėn sugrįžimo senosios santvarkos, todėl kasdien kartoja savo seną maldą apie bolševizmo galą.

Kaip tik todėl, kad Sovietų Sąjungoje yra panaikintas žmogaus žmogum išnaudojimas, kad ten nebėra tautinio *persekiojimo* ir išnaudojimo, pogromų ir teroro prieš tautines mažumas, kad ten visos tautos yra pripažintos lygiomis ir lygiai pagerbtos, ir kad visoms tautoms yra suteikta pilniausia kultūrinė laisvė, Lietuvai, atrodo, turėtų būti geriausia pasilikti susifederavus su Sovietų Sąjunga. Mums atrodo, kad šitoje tautų federacijoje Lietuva užtikrina savo ateitį. — **Laisvė.**

Poezijos Brolybė

JOHANNES BARBARUS

Kaip lygus atėjau į jūsų tarpą
Ir atnešiu aš jums takais mirties
Tautos mūs daugialyčio vargo varpas,
Aguonas kraujo degančios širdies.

Kai nūn skaudu žydėti ir gėlelei
Išniekintos tėvynės lygumos',
Kai daug skaudžiau poeto širdį gelia,
Jo širdį jautrią, pervertą skausmuos.

Žinau, kad ištvermi kančioj, skriaudose
Tauta manoji atkakliai kovos,
Prieš vokietį neklaups, nepasiduos ji
Ir išdižios prieš jį nelenks galvos.

Nūn mažos tautos didelės varguolės,
Pavojams kilus dėl tautų buities.
Bet aš žinau: net ir mažiausias brolis
Sau vietą ras nūn, ranką jam išties.

Aš ateinu pas jus keliu kūrybos,
Ir mūs idėjų polėkiai bendri.
Vis tiek, tauta maža arba didi bus,
Tebūn ryžtingai kovai ji budri!

Kaip imam ginklą, imsim žodžio kardą,
Išvien pribaigsim priešą puolimu,
Toliau vėl arsim dirvą nesuartą,
Kai nugalėję grįšim į namus.

Dviejų stovyklų mūs jausmai nežino,
Todėl poetas liūdesiu giliu
Visų tautų takus gerai pažino,
Kur priešo sutrypta taip daug gėlių.

Tautų tarybinių man rūpestis tūno,
Širdim su tais, atakoj kur pirmi,
Nešu savy kančias visų kovūnų,
Kryptis bendra — į vakarus pirmyn.

Kai su visais jauti nūn ryšį tvirtą,
Laimėt ir kurti — tai didi galia,
Kada idėjai vienai viskas skirta,
Toli nuves vieningoji valia.

Težydi tad poezijos brolybė,
Ritmu bendruoju jungianti tautas;
Sutriuškinsim fašizmo beprotybę
Ir amžiams jo palaidosim klastas.

(Iš estų kalbos vertė J. Palemonas.)

ŠYPSENOS

Jis Lėtas Sutvėrimas

— Patarnautojau, kas yra? Jau visa valanda, kaip laukiu čerapoko zupės, o dar nesimato.

— Atsiprašau, bet tamsta turi žinoti, kad čėrapokas yra lėtas sutvėrimas.

Jis Greitai Palengvins

— Kažin kas yra, kad aš nesijaučiu gerai, ponas gydytojau.

— Tavo nervai atrodo blogoj padėtyj. Gal rūpinies kuo labai.

— Taip, aš susirūpinęs del pinigų.

— Būk ramus, aš tuojaus tave paliuosuosiu nuo to rūpesčio.

Perdaug Neatsargi

Pas vieno laikraščio redaktorių moterų reikalais atsikreipė moteris:

— Aš jau netekau trijų vyrų, bet dabar peršasi ketvirtas. Ką turiu daryti, imti jį, ar ne?

— Ne! Jeigu jūs netekote trijų, tai reiškia, kad labai neatsargi ir negalima duoti jums ketvirtą, — atsakė redaktorius.

Pastabos

Demokratijos padėtis giedrėja ne tik frontuose, bet ir tarptautiniuose santykiuose.

Tarpusaviai santykiai tarp Amerikos, Britanijos, Sovietų Sąjungos ir Kinijos eina geryn kasdien.

Šiomis dienomis susiorganizavo iš įtakingų žmonių Kanados-Sovietų Draugiškų Komitetas.

—o—

Draugystė tarp viršuj minėtų valstybių yra labai svarbus dalykas.

Nuo šių valtsybių santykių priklauso ne tik karo laimėjimas, bet ir pokarinis gyvenimas.

Jeigu jos veiks išvieno, tai karas nebebus galimas. Demokratija plis visame pasaulyje.

—o—

Pirmieji pranešimai iš Argentinos buvo labai malonūs. Atrodė, kad Kastilos fašistinį režimą nuvertusieji generolai yra demokratai ir įsteigs Argentinoj demokratiją.

Dabar jau aišku, kad Argentinoj Kastilos valdžią nuvertė kita reakcinė šaika.

Hitleris su Musoliniu jau pripažino tą režimą.

—o—

Argentinos žmonės jau ilgas laikas kenčia nuo fašizmo.

Kastilos valdžios jie taipgi nekentė, kaip ir Lietuvos žmonės Smetonos.

Bet nauja vyriausybė jiem nieko geresnio nežada.

—o—

Pranešimai iš Ispanijos teigia, kad generolas Frankas žada laikytis neutraliai.

Matomai jis jau pamatė, kad jo draugai, Hitleris ir Musolinis, praloš.

Musolinis dabar labai gailisi, kam jis prisidėjo prie Hitlerio.

—o—

Šiame numeryje telpa paveikslas ambulanso, kurį Kanados lietuviai nupirkome savo aukomis del lietuvių kovotojų Raudonojoj Armijoj.

Tai yra puiki dovana. Raudonarmiečiai bus dėkingi už ją.

Jis taipgi primins jiems, kad prieš Lietuvos okupantus kovoja ir Kanados lietuviai.

—o—

Kažin, ar Aukštaitės elementoriaus reporteris buvo girtas ir nieko nematė Rotomskio prakalbose Montreale, ar jis pamėgdžioja Goebbelsą, kuris sako, jog juo didesnis melas, tuo geriau.

Tas reporteris vos 20 žmonių tėžiūrėjo Rotomskio prakalbose, kuomet buvo virš 400.

—o—

Nei kiek nešumniau pasirodė ir Naujienų reporteriai.

Tiesa, niekas ir nesitikėjo, kad jie sugebėtų ką panašesnio parašyti.

Stebėtis reikia tik iš to, kaip Naujienų redakcija gali taip nupulti ir talpinti tokius tauškalus.

Atrodo, kaip vieniem, taip ir kitiem stoka sveiko senso.

—o—

Pažangūs Kanados lietuviai tokių taškalų nepaisom.

Mūsų vardu kalba mūsų darbai.

Ambulansas lietuviams kovotojams, vertas virš $4,000, tūkstančiai dolerių aukų kitiems reikalams yra geriausias įrodymas.

O ką tarybininkai atliko? Apart išnaudoto rašalo tauškalams per Naujienas, negali pasigirti nieku.

J. Y.

KERŠY

RAŠO S

Daug priešų siaubū
tė Lietuva. Kraujo pėd
liai įmintos jos dirvos
nies pėdos išdegintos j
menyse.

Žalsvi pavasariai —
nerūpestinga jaunystė,
sulu takeliais prabėgo,
lėtos vasaros — kaip
nystės džiaugsmas
jingai niūniuodamos p
Nemuno krantais. Auk
rudenys — giedri ra
natvė — parimo gelton
žų užuovėjoj. Ir bal
mos pražvangmo plie
karžygių kalavijais.

Sriaunūs metai praė
muno bangomis, ir
amžiai nugūrino į praei

Kraujas nugaravo,
apaugo medžiais, žaizd
gydė laikas.

Kuriame pasaulio
lietuvio širdis beplakty
tojoj Lietuvoj ar kitu
bų Sąjungos respubli
ribiuos plotuos, ku
Argentinoj ar Šiaurės
rikos miestų dangoraž
visur ji plaka savo
meile, jo laisvės il
nuožmaus keršto pri
pavergėjui.

Ant lygiųjų laukų,
snaudžiančių miškų lie
kirvius galąsdavo, kal
aštrindavo — ir taip sk
davo šarvuotas vokiečių
kaules, kad aidas dar
dien tebeatsiliepia.

"Čia prakaitu mūsų a
tyta žemė, čia tisk atmi
atranda širdis." Išpur
me lietuviškos dirvos ju
myje įmintos basų ka
dos — tavo tėvo, s
prosenolio.

Tą krauju ir praka
dirbtą juodžemį šiandi
bia atėjūnai vokiški fa
su šaknimis išraudami
lą — tos žemės tikrąjį
ninką.

Lietuvi! Tu neklau
mas girdi ir nežiūrėd
matai — ašaros ir sa
tą brolių ir seserų, ku
atplėšę nuo gimtųjų
nuo savo židinio ugnies,
varta vežą į svetimą vok
kraštą tamsiajam verg
mui.

Jei tu esi lietuvis, t
kad ne pamirši ir nieka
atleisi šios skriaudos.

Tėvynės išgamos ir
viko vardo vertas yra
kuris gailėtųs savo kū
kuris brangintų savo g
labiau negu tautos laisv

"Ten močiutė užlie
raudomis mane." Tie
lopšiu palinkusi motina
žiausios kalbos žodžiai
ve kalbino, verkiantį gu
Tu negali pamiršti ligi
dienai graudžios pas
apie našlaičius Joniką i
lenytę. Už pasaką tu
galėjai atsižadėti ir viską
duoti.

Ar tu gali pamiršti
motinos kalbą, ar gali
atsižadėti?

Kaip šilkinis lapų šla
jimas virpėjo mylimosio
pomis gimtosios kalbos
džiai, kai ji tau meilę p
kė. Ir tu jai. Ar gali p
kinti, ar gali atsisakyti
vo širdies kalbos?

Kaip sidabrinis u p e
skambėjo pirmieji tavo k
tio žodžiai gimtąja ka
Ar tu gali ramiai galv
tad tavo vaikas turės
miršti savo motinos kalb
mesiodamas lietuvio ši
svetima vokiečių kalba
ieti?

Ar tu gali pakęsti, kai
o širdies krauju rašytą
į suglamžo brutali voki
ašisto ranka ir, lyg nešva
opiergalį, šventvagiš k
viedžią į sąšlavų dėžę?
ali tai pamiršti, ar gali
anoti?

KERŠYK, LIETUVI!

RAŠO SALOMĖJA NĖRIS

Daug priešų siaubūnų matė Lietuva. Kraujo pėdos giliai įmintos jos dirvose, ugnies pėdos išdegintos jos akmenyse.

Žalsvi pavasariai — kaip nerūpestinga jaunystė, viesulu takeliais prabėgo. Saulėtos vasaros — kaip motinystės džiaugsmas — svajingai niūniuodamos praėjo Nemuno krantais. Auksiniai rudenys — giedri rami senatvė — parimo geltonų beržų užuovėjoj. Ir baltos žiemos pražvangino plieniniais karžygių kalavijais.

Sriaunūs metai praūžė Nemuno bangomis, ir sunkūs amžiai nugūrino į praeitį.

Kraujas nugaravo, kapai apaugo medžiais, žaizdas užgydė laikas.

Kuriame pasaulio krašte lietuvio širdis beplaktų! Gimtojoj Lietuvoj ar kitų Tarybų Sąjungos respublikų beribiuos plotuos, karštojoj Argentinoj ar šiaurės Amerikos miestų dangoraižiuose, visur ji plaka savo krašto meile, jo laisvės ilgesiu ir nuožmaus keršto priesaika pavergėjui.

Ant lygiųjų laukų, tarp snaudžiančių miškų lietuviai kirvius galąsdavo, kalavijus aštrindavo — ir taip skaldydavo šarvuotas vokiečių makaules, kad aidas dar šiandien tebeatsiliepia.

"Čia prakaitu mūsų aplaistyta žemė, čia tiek atminimų atranda širdis." Išpurentame lietuviškos dirvos juodžemyje įmintos basų kojų pėdos — tavo tėvo, senolio, prosenolio.

Tą krauju ir prakaitu įdirbtą juodžemį šiandien grobia atėjūnai vokiški fašistai, su šaknimis išraudami ąžuolą — tos žemės tikrąjį šeimininką.

Lietuvi! Tu neklausydamas girdi ir nežiūrėdamas matai — ašaras ir sielvartą brolių ir seserų, kuriuos, atplėšę nuo gimtųjų laukų, nuo savo židinio ugnies, prievarta veža į svetimą vokiečių kraštą tamsiajam vargo likimui.

Jei tu esi lietuvis, tu niekad ne pamirši ir niekad neatleisi šios skriaudos.

Tėvynės išgamos ir išdaviko vardo vertas yra tas, kuris gailėtųs savo kraujo, kuris brangintų savo galvą labiau negu tautos laisvę.

"Ten močiutė užlingavo raudomis mane." Ties tavo lopšiu palinkusi motina gražiausios kalbos žodžiais tave kalbino, verkiantį guodė. Tu negali pamiršti ligi šiai dienai graudžios pasakos apie našlaičius Jonuką ir Elenytę. Už pasaką tu visko galėjai atsižadėti ir viską atiduoti.

Ar tu gali pamiršti savo motinos kalbą, ar gali jos atsižadėti?

Kaip šilkinis lapų šlamėjimas virpėjo mylimosios lūpomis gimtosios kalbos žodžiai, kai ji tau meilę pasakė. Ir tu jai. Ar gali paniekinti, ar gali atsisakyti savo širdies kalbos?

Kaip sidabrinis upelis skambėjo pirmieji tavo kūdikio žodžiai gimtąja kalba. Ar tu gali ramiai galvoti, kad tavo vaikas turės pamiršti savo motinos kalbą ir, nešiodamas lietuvio širdį, svetima vokiečių kalba kalėti?

Ar tu gali pakęsti, kai tavo širdies krauju rašytą žodį suglamžo brutali vokiško fašisto ranka ir, lyg nešvarų popiergalį, šventvagiš k a i viedžia į sąšlavų dėžę? Ar gali tai pamiršti, ar gali doanoti?

Kaip negyvai išdegintą žaizdą, kaip neužgesinamą troškulį, tu nešiosies kerštą širdyje, kol sunaikinsi fašistą pavergėją.

Tavo tautos kultūra — šventoji Romovė bus išdraskytą ir sunaikinta, tavo vaikų ir vaikaičių ateitis pražudyta, tavo namelio jaukuma prišiukšlinta, jo šilima išgairinta, tavo židinio ugnis išblėsusi. Tėvynė pavergta — širdis išplėšta. Kur eisi be širdies? Kaip gyvensi be tėvynės?

Vienas tėra kelias: keršto ir kovos kelias! Kovoti — ir didvyriškai žūti! Kovoti ir garbingai laimėti!

Tėvynės išgamos ir išdaviko vardo yra vertas tas, kuris brangintų savo galvą labiau, negu tautos laisvę.

KAS KAIP REMIA LIAUDIES BALSĄ

Drg. A Mežeika, Mt. Dennis, Ont., atsinaujindamas prenumeratą, laikraščio paramai paaukojo $1.00.

Drg. J. Onaitis, Weston, Ont., atsinaujindamas prenumeratą, laikraščio paramai paaukojo $1.00.

Drg. F. Kuraitis, Toronto, Ont., per drg. R. Klingą, laikraščio paramai paaukojo $2.00.

Drg. A. Makštelė, Toronto, atsinaujindamas "Laisvę" Liaudies Balso paramai paaukojo $1.00.

Drg. P. Bukis, McKenzie Island, Ont., atsinaujindamas prenumeratą, laikraščio paramai paaukojo $2.00.

Drg. Ch. Pempė, Otterville, Ont., lankydamasis Toronte, laikraščio paramai paaukojo $1.00.

Drg. F. Paul, Hamilton, Ont. atsinaujindamas prenumeratą, laikraščio paramai paaukojo $1.00.

Drg. A. Kerbel, Windsor, Ont., lankydamasis Toronte, pridavė dvi atnaujintas prenumeratas ir laikraščio paramai nuo drg. J. Sadausko $1.00 aukų.

Drg. J. Liutkus, Tillsonburg, Ont., viešėdamas Toronte, per drg. M. Guobą, atsinaujino prenumeratą ir laikraščio paramai paaukojo $2.00.

Drg. M. Genevičius, Hamilton, Ont., lankydamasis Toronte, laikraščio paramai paaukojo 50 cnt.

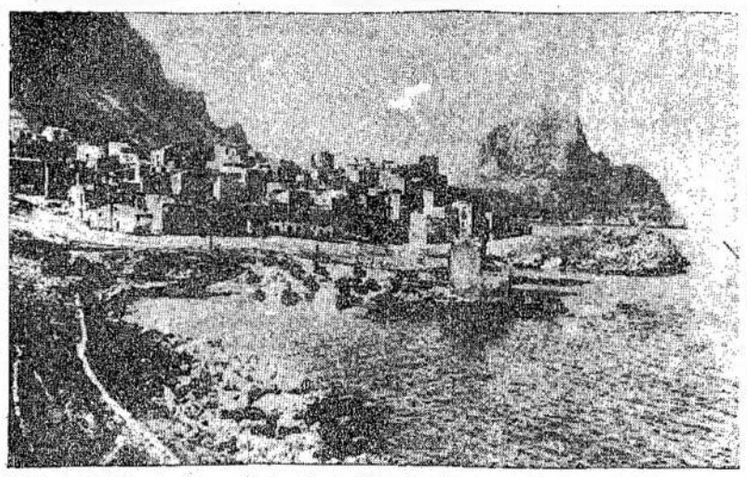

Cicilija gali būti sekančiu sąjungininkų punktu. Čia matote vieną iš Cicilijos miestelių, Santa Elia, kuris gali greitai susilaukti "svečių," kaip ir kiti Cicilijos miesteliai ir miestai. Užėmus Panteleria salą, kelias Cicilijon jau nuvalytas.

Kanados-Sovietų Draugiškumo Komitetas Randa Daug Pritarimo

TORONTO. — Per ilgą laiką antisovietiniai elementai Kanadoje turėjo gerą pasisekimą savo kovoje prieš pažangą, prieš pažangos šalį — Sovietų Sąjungą. Jie turėjo viltį, kad kada kils karas prieš Sovietų Sąjungą, tai Kanada bus viena iš energingiausių antisovietinės krusados rėmėjų. Bet išėjo visai priešingai. Kanados žmonės, neišskiriant ir aukščiausias vietas užimančių, šiandien stovi už draugiškiausius ryšius tarp Kanados ir Sovietų Sąjungos.

Geriausiai kanadiečių atsinešimą linkui Sovietų Sąjungos ir Kanados draugystės parodo jų atsinešimas linkui naujai susikūrusio Kanados-Sovietų Draugiškumo Komiteto su Sir Ellsworth Flavelle priešakyje. Šis komitetas pirmomis savo gyvenimo dienomis gavo daugybę sveikinimų iš aukštų Kanados žmonių. Telegramos plaukte plaukia iš visų Kanados vietų.

Oficialiai šis komitetas pasirodys kanadiečiams birželio 22 vakare, Maple Leaf Gardens mitinge, kurį jis šaukia sąrišyje su minėjimu 2 metų sukaktuvių, kaip Sovietų Sąjunga įstojo į karą mūsų pusėj. Mitinge pirmininkaus pats mūsų šalies ministeris pirmininkas Mackenzie King, o vyriausių kalbėtojum bus Joseph E. Davies, buvęs nesenai Maskvoj su prezidento Ruzvelto laišku Juozui Stalinui. Ceremonijų vedėju bus Raymond Massey, kanadietis aktorius.

Dabar štai keletas sveikinimų, kuriuos Kanados-Sovietų Draugiškumo Komitetas gavo pirmomis savo gyvavimo dienomis:

"Mano manymu, kooperacija tarp Britanijos ir Sovietų Sąjungos yra svarbiausia sąlyga taikai, ir aš su mielu noru remsiu Kanados paramą tokiai kooperacijai," sako Hon. R. F. McWilliams, Manitobos gubernatorius, savo telegramoj komiteto pirmininkui.

"Komitetas labai reikalingas, ir labai laiku šaukiamas susirinkimas Toronte, žada geriausius rezultatus," sako Nova Škotijos gubernatorius H. E. Kendall. "Dalyvių personalas, į kurį įeina ir ministeris pirmininkas Mackenzie King su Hon. Joseph E. Daviesu, yra labai malonus. Dvasioje būsiu Toronto mitinge."

Sveikinimus komitetui atsiuntė taipgi Britiš Kolumbijos, Prince Edward Island, Kvebeko ir Saškačevanos provincijų gubernatoriai.

New Brunswick provincijos gubernatorius savo telegramoj sako: "Linkiu gero pasisekimo darbe, kurį pasiskyrė Kanados-Sovietų Draugiškumo Komitetas. Džiaugiuos, kad ir mano vardas bus tarp komiteto rėmėjų."

Į komiteto rėmėjų sąrašą įeina visos eilės provincijų premjerai. Prie to, veik visų provincijų vyriausi teisėjai sutiko būti komiteto rėmėjais.

Kvebeko provincijos vyriausias teisėjas Hon. Severin Letourneau savo telegramoj sako: "Sutinku su malonumu būti Kanados-Sovietų Draugiškumo Komiteto rėmėju, bet apgailestauju, kad negalėsiu dalyvauti susirinkime."

"Skaitau didele garbe priimti jūsų pakvietimą tapti Kanados-Sovietų Draugiškumo Komiteto rėmėju," sako Thane A. Campbell, vyriausias Prince Edward provincijos teisėjas.

Parlamento narys ir CCF nacionalis vadas M. J. Caldwell savo telegramoj komitetui sako: "Prašau perduoti sveikinimus ir linkėjimus del pilniausios kooperacijos su didvyriškais Rusijos žmonėmis sumušimui totalitarinės agresijos ir paskui budavojimui demokratinio pasaulio, kuriame viešpatautų socialė ir ekonominė teisybė."

Sutiko būti komiteto rėmėjais ir visa eilė ministerių, kaip tai prekybos ir pramonės ministeris MacKinnon, apsigynimo ministeris Power, kariškos tarnystės ministeris LaFleche, darbo ministeris Michell, pensijų ir sveikatos ministeris Mackenzie ir kiti.

Taipgi sutiko būti komiteto rėmėjais: Rt. Hon. Malcolm MacDonald, aukštasis Kanados komisionierius Didžiajai Britanijai; senatorius Rupert Davies, senatorius Cairine Wilson, senatorius A. K. Hugesson ir senatorius Norman Lambert.

ALDLD 55-tos kuopos nariai, Brooklyn, N. Y., laikraščio paramai suaukojo ir prisiuntė per drg. M. Stakovą $3.85.

ALDLD 66-tos kuopos nariai, Grand Rapids, Mich., laikraščio paramai suaukojo ir prisiuntė per drg. P. Rinkevich $12.00.

Prisiuntė ir pridavė po vieną nują prenumeratą J. Plačėnis, Roche Percee, Sask. J. Casper, Newark, N. J., ir R. Klinga, Toronto,

Drg. J. Lesevičius, Montreal, prisiuntė 3 atnaujintas prenumeratas, drg. P. Rinkevich, Grand Rapids, Mich., ir drg. V. Strazevičius, Toronto, po vieną.

Drg. J. Puodžiūnas, Windsor, Ont., prisiuntė dvi atnaujintas prenumeratas ir laikraščio paramai nuo savęs $1.00.

Visiems už aukas, pasidarbavimą ir draugišką kooperaciją tariame širdingą ačiū.

Administracija

Lietuviai Dailininkai Tarybų Sąjungoje

Tik nedidelis skaičius Lietuvos dailininkų, užpuolus hitlerininkams Tarybų Sąjungą, spėjo pasitraukti į Tarybų S-gos gilumą. Pernešus neišvengiamus evakuacijos sunkumus, galų gale, kaip ir kiti iš Lietuvos išvykę tarybinių įstaigų, mokslo ir literatūros darbuotojai, dailininkai įsikurdino ir griebėsi darbo. Svarbiausios evakuavusių lietuvių menininkų jėgos šiuo metu susibūrė prie lietuviško Meno ansamblio. Mūsų dailininkai savo darbui gavo erdvias patalpas, vyriausybės rūpesniu jie įsigijo visas reikalingas darbo priemones. Nepaisant to, kad frontas ir kova prieš Hitlerio ir jo vasalų armijas reikaluja iš Tarybų Sąjungos milžiniškų resursų, gigantiškos visų jėgos įtampos, nepaisant to, kad kiekviena kapeika šiandien reikalinga ginklams, Tarybų Sąjungos vyriausybė, gerai suprasdama meno paskirtį ir įvertindama meną taip pat kaip vieną iš plačiųjų masių auklėjimo priemonių, nieko nesigaili meno tolimesniam auginimui padėti.

Mūsų dailininkai aktyviai darbuojasi Tarybų Sąjungoj. Jie lygūs su visais, jiems suteiktos lygios gaimybės ir sąlygos parcikšti savo sugebėjimus, dalyvauti bendrose meno parodose su žymiausiais tarybiniais dailininkais ir t. t.

Šiuo metu prie lietuviškųjų meno ansamblių dirba susibūrę šie žinomi Lietuvos dailininkai: Vytautas Jurkūnas, Stepas Žukas, Marija Račkauskaitė, Liuda Vaineikytė, Irena Trečiokaitė, Savickas, Vaivada, Leonas Aronauskas, ir tt. Iš šios grupės ypač tenka atžymėti Kauno Meno mokyklos profesorių Vytautą Jurkūną, patį žymiausią Lietuvos grafiką, kurio stiprūs, subrendę, meistriški darbai pranašauja jam didelę ateitį. Dailininkas Stepas Žukas — tai vienas mėgstamiausių Lietuvoj karikatūristų, tarybiniais laikais įsteigęs Kaune iliustruotą satyros žurnalą "Šluota."

Aštrių ir kandžių Žuko karikatūrų, nukreiptų prieš ponus ir spekuliantus, ypač nekentė smetoniškais laikais fašistinis gaivalas. Čia tenka paminėti ir Mariją Račkauskaitę, vieną žymiausiųjų Lietuvos moterų tapytojų, 1941 metais laimėjusią premiją už savo didžiulę tapybos kompoziciją. Dailininkės Trečiokaitė ir Vaincikytė, talentingos piešėjos, šiuo metu daug prisideda savo darbu iliustruodamos Maskvoje išeinančias lietuviškas knygas ir laikraščius.

Visi evakuotieji lietuvių dailininkai paskutiniu metu smarkiai ruošiasi didžiulei, visasąjunginei meno parodai, kuri įvyks vasario mėnesį 1943 metais, minint 25-tąsias Raudonosios Armijos įsikūrimo metines. Lietuvių dailininkų kūrinių temos — plačios ir įvairios: tai vaizdai iš užfrontės darbų ir gyvenimo tarybiniuose laukuose, dirbtuvėse, — paveikslai, atvaizduoją Lietuvos partizanus, lietuvių tautos kovas su hitleriniais okupantais.

Tuo tarpu kai daug tūkstančių mūsų brolių lietuvių, susibūrusių į tautinius lietuviškus Raudonosios Armijos junginius, pasiryžę su šautuvu, kulkosvaidžiu, granata sumušti ir naikinti fašistus, mūsų dailininkai tai didžiajai, šventajai kovai už mūsų brangios tėvynės ir mūsų visų laisvę padeda savu ginklu — teptuku arba pieštuku, visą savo jaunų talentų ugnį nukreipdami prieš hitlerinius žvėris.

Petras Cvirka

Mildred Clark, viena iš kariškos industrijos darbininkių, naujuose darbo drabužiuose.

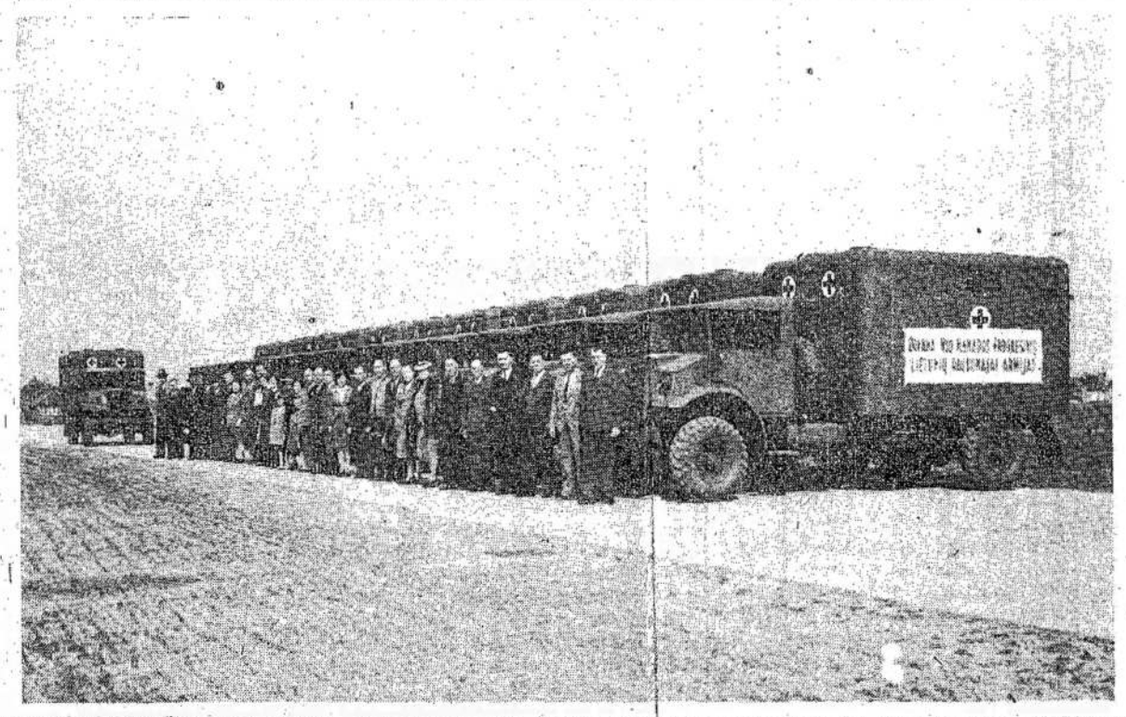

Atvaizde matote 12 didelių ir moderniškai įrengtų kariškų ambulansų, siunčiamų Raudonajai Armijai. Jų tarpe 1 nuo lietuvių, 9 nuo rusų, 1 nuo jugoslavų ir 1 nuo Karpato-rusų. Jie užsakyti ir pagaminti per Kanados Raudonąjį Kryžių ir visi vienu kartu siunčiami. Čia jie nutraukti Windsore, prieš išsiuntimą. Kiekvienas iš jų kainavo po $4,191.62. Lietuviams tame darbe vadovavo K. L. Nacionalis Komitetas.

Lietuva Kovos Gretoje

A. Liepsnonis

Niūru ir tuščia Lietuvos apgriautuose miestuose. Lievis dingo iš gatvės. Jeigu jis pracina, tai, kaip čečėlis, vėl greitai dingsta. Tik vokiečių kareiviai, žandarai, gestapininkai nuolat zujo gatvėmis. Jie su šautuvu, su durklu, su mauzeriu. Ir vis dėlto jie bailiai vaikščioja po Lietuvos žemę: iš visų kampų, kaip šmėkla, jiems grasina mirtis.

Kaune ar Vilniuje išaušus rytui, grioviuose, vandentekių vamzdžiuose ir išvietėse vokiečiai dažnai randa savo kareivių lavonus. Lietuviai okupantams keršija.

Kaunas. Miesto aikštė. Čia Tarybų Lietuvos laikais kiekvienam kampe stovėjo kioskas. Už kiosko knygynas. Dar toliau buvo statomi gražūs rūmai. O šiandien čia įvesta nauja "tvarka": kartuvės.

Į Kauno stotį traukia keli šimtai lietuvių, apsuptų vokiečių ginkluotų sargybinių. Traška būgnas, smarkiai mušamas hitlerininko. Tačiau būgnas negali nustelbti motinų šauksmo: "Grąžinkit sūnų!. Grąžinkit dukterį! Grąžinkit vyrą!"

Lietuvius uždaro į vagoną. Lietuviai pro traukinio langą žiūri į Lietuvą, į dirbtuves, į kaimo trobas, į mokyklas, netekdami vilties čia daugiau grįžti, gyventi ir dirbti . . .

Važiuoja traukinys į Vokietiją. Visas kraštas liūdnai žiūri į traukinį, išvežamus per 18 mėnesių šimtus tūkstančių vyrų ir moterų, jaunų ir žilaplaukių, į Pomeraniją, į Saksoniją, į Šiaurės pajūrį, į tuos miestus, kurie griūva nuo bombardavimų. Tačiau traukinį į Vokietiją palydi ne tik motinų ašaros. Jį palydi ir partizanų kulka.

Ne vienas jaunuolis, ne vienas moksleivis, ne vienas valstietis ar darbininkas, kuris turėjo nuciti į teicho darbo tarnybos registracijos punktą, turėjo atsisėsti į traukinį, — atsidūrė miškų tankmėje — partizanų būryje.

Geležkelio linija į rytų frontą . . . Naktis. Partizanai laukia ešelono . . . Ešelonas sudūžta, palajdodamas savo šipuliuose vokiečių kareivius ir ginklus.

Taip Lietuvos partizanai padeda Raudonajai Armijai, kuri nuo išlaisvintų Velikije Luki jau mato jos kalvas, jos sostinę Vilnių, Rambyno kalną.

Kaime baudžiava. Valstietis dirba vokiškam okupantui. Okupantas jam įsako: "Atiduok visus javus! Neatiduosi — pakarsim."

Kaime nėra druskos, nėra žibalo. Kaimas, kaip prieš šimtą metų, šviečiasi balanomis. Kaimas kulia spragilais. Bet valstiečiui nėra noro kulti, kai grūdą atima vokietis. "Kulk nedelsdamas! Neiškulti grūdai pelija ir žiurkės ėda," — kalba per radiją lietuviško derliaus grobikai. Valstietis gerai pažįsta savo javo žiauriąsias žiurkes — vokiečius. Todėl jis kūlia, pila į maišus ir naktimis slepia.

Kai į kaimą atvažiuoja vokiečių gurguolė, kai okupantas atplėšia klėties duris, kai veda iš tvarto karvę ar arklį, — tada ant kojų pakyla visas kaimas ir griebia kas kirvį, kas šakę, o kas ir šautuvą, — ir vietoje grobiką nužudo.

Gražūs Lietuvos lineliai. Gražiai iš jų audė lietuvaitės audimus. Bet šiandien lietuvaitės jau neturi iš ko austi: linus ir vilnas vokiečiai atėmė. Okupantai savo laikraščiuose rašo: "Daug moksleivių vaikščioja į mokyklą pratrintais rūbais." Nėra ir batų. Batus okupantai siūlo pakeisti medžiais klumpėmis!

Nėra degtukų. Kaimas skelia ugnį iš titnagų. Ir valstiečiai, kartą įskėlę ugnį, neleidžia židiniui užgesti, kad galėtų visas kaimas pasidalyti ugnimi. Per 18 mėnesių, siaučiant krašte Hitlerio gaujai, Lietuva grįžo į urvinio žmogaus gyvenimą. Bet neilgam. Ištikimiausi jos sūnūs, suėję į kovos gretas, iškovos savo tėvynei šviesią pergalės dieną. Lietuva šiandien, lygiai kaip 1918 metais, vokiškiesiems okupantams grėsmingai sako Maironio žodžiais:

"Laikas tuosius karo galiūnus,
Kai perėjūnus, nušluos!
Vien tik ištvėrę Lietuvos sūnūs
Augs ir tvirtės veikaluos."

Alkana, apdriskusi, apsiavusi medinėmis klumpėmis Lietuva pereis erškėčiuotą okupacijos kelią, nušluos vokiečius ir vėl dirbs tą naują kūrybinį darbą, kurį pertraukė hitleriniai įsiveržėliai 1941 metų birželio 22 dieną.

Kada britai jėjo į Tunisą, tai vietiniai gyventojai buvo labai patenkinti ir iš džiaugsmo bučiavo kareivius. Šioj nuotraukoj matote Tunisp gyventoją glamonėjant britų kareivį už išvadavimą iš hitlerininkų nagų. Visi dėkingi lace ir senatorium McNary.

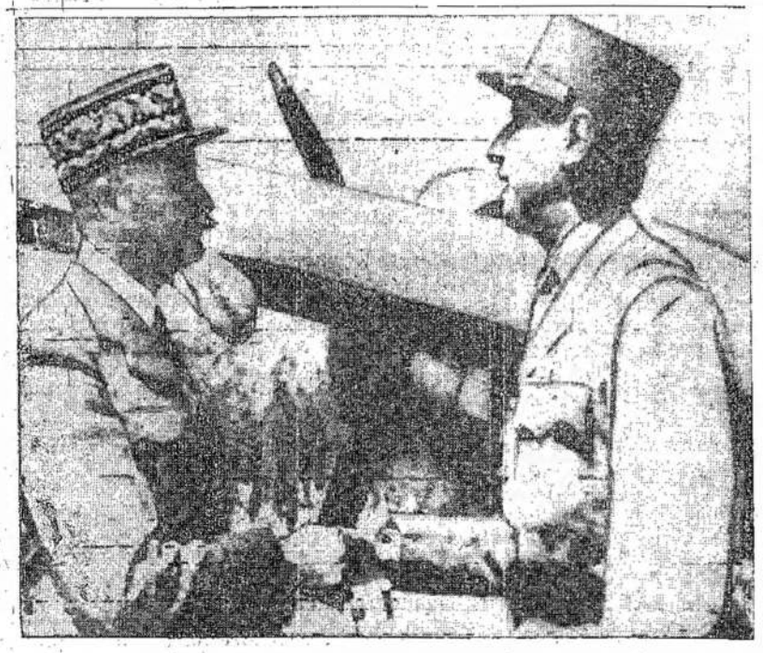

Generolai Henry Giraud ir Charles de Gaulle, laikinos francūzų vyriausybės prezidentai. Nors ne labai sparčiai, tačiau ir francūzai jungiasi į vieną jėgą ir stoja į kovą del išliuosavimo Francijos ir jos žemių iš po priešų okupacijos. Lavalis, kuris tarnauja Hitleriui, nežino kurio galo griebtis, kad padėti Hitleriui.

"Bolševikų Kankiniai" Ar Tautos Išdavikai

Žudydami tūkstančius Lievos gyventojų, šimtus tūkstančių išvežtdami į Vokietijos darbo katorgą ir frontą, hitlerininkai apsiputodami tuo pačiu metu šaukia apie "bolševikų kankinius" ir kokį tai "raudonąjį terorą." Kad šis begėdiškas melas būtų kiek patikėtinesnis, hitlerininiai žmogėdros surengė parodą.

Tos, įžuliai šmeižiančios Tarybų Lietuvą, parodos eksponatų tarpe randame skardinę lėkštę, kurioje, girdi, savo įrašus padarę 13 "bolševikų kankinių," laikytų Telšių kalėjime.

Kas gi tie "kankiniai", kokio gero jie Lietuvai norėjo?

Mes skaitome tuos įrašus:

"Birželio mėn. 22 dieną iš vakarų pasirodė pirmosios kregždės, drąsūs vokiečių lakūnai. Mes, 13 kankinių, bolševikų aukų, laukiame jų su didžiu viltimi".

"Šiandien, birželio mėn. 23 d., rytą spindi mūsų veidai, mūsų širdys liepsnoja džiaugsmu, kada mes pamatėme vokiškus bombnešius."

Įrašas užbaigiamas šiais žodžiais: "Sieg heil Hitler! Deutschland uber alles". (Tegyvuoja Hitlerio pergalė! Vokietija aukščiau visko.)

Štai kas per paukčiai tie kankiniai.

Jie džiaugėsi pamatę danguje vokiškus vanagus, kurie bombomis plėšė mūsų vaikų kūnelius Palangoje, kurie atėmė tūkstančiams Vilniaus, Alytaus, Vilkaviškio, Tauragės, Šiaulių gyventojų gyvybes ir pavertė tuos miestus griuvėsiais. Jie su spindinčiais veidais šaukė: "Tegyvuoja Hitlerio pergalė". Šaukė laukdami vokiečių kariuomenės, kuri Lietuvai atnešė žudynes, badą, skurdą ir ligas. Tūkstančiai Lietuvos valstiečių, rudųjų kolonistų išvarytų iš savo žemės tik dabar suprato, kas tie "kankiniai". Šimtai tūkstančių išvežtų į Vokietijos katorgą seniai juos prakeikė.

Tie išgamos Tarybų valdžios metais gabeno iš užsienio ginklus, kuriais vėliau žudė mūsų tautiečius. Jie už judošiškus grašius šnipinėjo vokiečių naudai.

Dabar jie, o ne kas nors kitas, padeda vokiečiams grobti Lietuvos valstiečių žemę. Tie išgamos padeda vokiškiems vergų pirkliams gabenti į pražūtį vokiškojo katorgoje lietuvių jaunimą.

Tai ne lietuviai, tai išgamos ir išdavikai, kuriuos lietuvių tauta jau seniai prakeikė ir išmetė iš savo tarpo.

Ar bereikia aiškiau kalbančių faktų apie tariamus žiaurumus Tarybų Lietuvoje? Vokiečiai meluoja ir šmeižia Tarybų Lietuvą, norėdami apkvailinti lietuvių tautą. Bet melo, susiūto baltais siūlais, ir tamsoje ilgai neišlaikysi. Dabar jau visiems aišku, kad šaukdami apie "raudonąjį terorą" jie nori nustelbti moterų ir naslaičių verksmą, kurių tėvus, brolius, seseris atėmė vokiškasis smaugikas.

Algirdas Žirnys

ĮVAIRENYBĖS

MAISTAS IR PROTINIAI GABUMAI

New Yorko ligoninėse buvo ištirta protiniai gabumai 182 vaikų nuo dviejų iki devynių metų amžiaus. Vieni iš gydomų vaikų buvo blogai namie ar įstaigose maitinami, o kiti gerai.

Kada prastai maitintiem vaikam buvo duodama visais atžvilgiais geras maistas ligoninėse, tai pagerėjo ir jų protiniai gabumai.

Kai kurie tų vaikų buvo, kaip sakoma, "bukapročiai." Bet tinkamai juos pamaitinus ligoninėje, šie vaikai pasidarė 10 procentų gabesni, negu pirm to buvo.

Kiti vaikai buvo vidutinių gabumų, bet blogai maitinami, iki juos patalpino ligoninėn. Davus jiem gerą maistą, tiek pat laiko, kaip ir "bukapročiams," tai vidutinių vaikų protiniai gabumai pakilo net 18 procentų.

Dar kiti buvo tinkamai maitinami namie bei įstaigose iki to laiko, kada jie tapo atgabenti į ligoninę. Tarp šių vaikų buvo bukapročių ir su normaliais protiniais gabumais.

Išmaitinus šiuos vaikus ligoninėje tokį pat laiką ir tuo pačiu maistu, kaip ir anuos, buvo duota ir jiem protiniai kvotimai. Ir štai kas pasirodė: Gerai nuo pirmiaus mitusių vaikų protiniai gabumai pasiliko tie patys, kaip kad buvo, atvykus jiems į ligoninę — jie nei pagerėjo, nei pabolgėjo.

Šie svarbūs mitybos ir gabumų tyrimai buvo raportuoti Amerikiečių Draugijos Protiniams Trūkumams Gydyti suvažiavimui.

Tais bandymais įrodyta, jog daugeliui skurdžių vaikų nesiseka mokslas tik dėl perblogos mitybos, kurią pagerinus, skaitlinguose atsitikimuose, pasitaisytų ir šių vaikų gabumai.

Yra suaugusių žmonių, kurie sako, kad norėtų pagerinti savo atminti. Tarp jų nemažai pasitaiko asmenų, kurie netvarkiai gyvena, negana pailsi, nešvariai užsilaiko. Jeigu tokie žmonės protingai sutvarkytų savo gyvenimą, ypač miegą — poilsį ir mitybą, tai po keletos savaičių pajustų atmainą — atminties pagerėjimą. Ne vienas jų stebėtųsi, kaip jis iš naujo pradeda atsiminti užmirštus vardus, skaitmenis ir kitus dalykus.

Viskam, žinoma, yra ribos; taip ir atminties taisymui žmonišku gyvenimu arba dar net ir specialiu studijavimu. Bet yra vienas neginčijamas faktas — jog sveikas gyvenimas prisideda ir prie protinių gabumų palaikymo.

N. M.

A. DOVŽENKO

NAKTIS PRIEŠ MŪŠĮ

Iš fronto gyvenimo

(Tąsa)

— Vadinasi, maža tavo siela, — tarė Platonas. — Siela, vaike, ji visokia esti. Viena gili ir sriauni, kaip Dniepras, kita — kaip Desna, štai, trečioji — kaip bala, o kartais būna taip, kad ir balos nėra, o taip kažkas šlapia, lyg, atsiprašant, jautis pašlakštė.

— Na, o jeigu siela didelė, o žmogus nervingas? — įsižeidė Trojanda ir čia pat ant savęs supyko. Protingas ir pramanus buvo žmogus. O čia staiga visas pramanumas tartum išgaravo.

— O tu prisikalk iš baimės grandinė prie kulkosvaidžio ir klok priešus, tylėdamas lig mirties, — sakė Platonas. — O jau paskui kada nors gyvieji supaisys, koks tu buvai nervingas. O taip išeina, kad neapykantos daug turi, o nervų ir savimeilės dar daugiau. Štai, ir perkelk, tėvai! O tavo neapykanta kur nors kitur išsieikvos. Ko ji beverta, jeigu mirti nemoki?

— Na, tai ne kiekvienas gali, — pralemeno galutinai iš vėžių išmuštas Trojanda.

— Čia ir nelaimė. O reikia, kad kiekvienas galėtų, kada priešas laužiasi. Duonos kiekvienas reikalauja. Ir liežuviais malti visi yra išmokę.

— Paduok va-a-a-a! Valtį paduok! A-a-a! — pasigirdo iš ano kranto.

— O jau klostosi nervingos sielos. Prišauks vokietį. O negali ramiai palaukti, — tarė Savka.

Paplaukėm mažumą tylėdami. Platonas ėmė smarkiai irkluoti. Matyt, jis norėjo dar kažką sakyti, kažkuo užmušti savo nepasitenkinimą.

— Tu sau pagalvok, Savka, kaip Stalinui į visą tai žiūrėti. Juk jis jais pasitikėjo, kaip aš savo Levka, o čia štai kas išeina, — tėvai perkelk!

— O ar jūs girdėjote draugo Stalino kalbą? — paklausė Trojanda.

— Ne, negirdėjome, dusliai atsakė Platonas ir atsiduso.

— E-e, — prabilo Savka. Kiek metų juos Stalinas mokė, tu pagalvok, Platonai. O jie bėga. Štai, jis dabar ir sako: Ką jūs, sako, darote? Stokite, nedriskite bėgti! Kuo toliau jūs bėgate, tuo daugiau kraujo bus liejama. Ir ne vien jūsų, kareivių, bet ir motinų ir kūdikių kraujo. Tai, kokia kalba!

— Taip draugas Stalinas nekalbėjo, — pamokomai pareiškė Trojanda.

— Nekalbėjo, tai dar kalbės, — tarė Savka. — Stalinas, o ką jis kalba? Jis kalba tai, ką galvoja liaudis, štai ką jis kalba. . .

— Nežinau, kaip tu, Savka, — sakė Platonas, — o manęs nuo Dniepro arba Desnos ne tiktai Hitleris, bet ir pats nelabasis neišvytų, ne prieš naktį minėti, atleisk, viešpatie.

— Lengva pasakyti, tėvuk. O pažiūrėtumėt jūs į tanketes! — teisinosi leitenantas Sokolas.

— Na, ir kas? — perkirto jį Platonas, matyt, neturėjęs jokio noro mūsų klausytis. — Tanketė, kiek jinai jūsų gali nukirsti? Vistiek jums teks juos išmušti, ne man. Aš savo atkariavau. O štai mano Levka, girdėjot, Chalkin-gole, ką padarė su šitais, kaip juos? . . . Tanketės! . . . — pyko senis. — Narsi žmogaus dvasia stipresnė už tanketes. Buvo, yra ir bus! Kaip ten dainoje apie Morozenką dainuoja: "Kur Morozenka pravažiavo — kraujo upė", — štai!

Aš nebepakėliau senio kalbos, taip sunku man buvo jo klausytis. Tą akimirką jis man atrodė žiaurus ir neteisingas senis.

— O argi jūs, tėvai, manote, kad mums nesunku? Argi jūs manote, kad skausmas ir gailestis neplėšo mūsų sielų, nekankina, nedegina mūsų širdžių pragaro ugnimi?! — išvaitojau aš jam į pačias akis.

— O ką man manyti? — pažiūrėjo į mane Platonas. — Manykite jūs. Gyvenimas juk, jis jau jūsų, o ne mano. O aš jums tiek tepasakysiu atsisveikinimui: ne iš tos taurės pilate. Jūs, matau, geriate sielvartą ir ilgesį. Be reikalo geriate. Tai ne jūsų, vaikai, gėralas. Tai bobų gėralas. O kovūnui šiandien reikia prisigerti kieto nuožmumo priešui ir pykčio. Tai jūsų vynas. O sielvartas ir gailestis — ne jūsų amatas. Gailestis, kaip kirminas, pagraužia žmogų. Nugali smarkieji ir įnirtėliai, o ne gailestingieji! — pasakė senis Platonas ir nutilo. Jis išreiškė, pagaliau, savo mintį. Tai buvo jo tiesa. Jis išaugo prie vairo, rūstus ir gražus, ir žiūrėjo į priekį viršum mūsų.

Tuo metu netoli mūsų krito sviedinys ir išnešė aukštyn didžiulį vandens stulpą.

— O-o! . . O kad žuvų upėse apkurtins! . . — pasigirdo Savkos balsas.

— Dabar apkurtins, — tarė Platonas. — Užpraeitąją žiemą išdvėsė, ištroško, o dabar vokiečiai granatomis sunaikins į pelenus. Tuštėja nūnai upės ir viskas pasaulyje. Atplaukėm.

Valtis lengvai įstrigo upės smėlyje. Aš išlipau į krantą visiškai sumiekintas ir kartu kažkoks visai kitas, naujas. Lyg būčiau paskendęs Desnoje ir savo liūdesį, ir sielvartą, ir atsitraukimo nusivylimą. Apsižvalgiau. Už Desnos degė. Ir raudona gaisro pašvaistė kažkaip naujai nušvietė mano sielą. Nepakenčiamo karčio ugnis mane kiaurai degino. Akimirkai man pasirodė, kad jeigu aš dabar pulčiau atgal į Desną, ir vanduo prasiskirtų prieš mane. Šito, vyrai, aš niekados nepamiršiu. Mes norėjom atsisveikinti su seniais, skubėdami į krūmus.

— Palūkėkit, — sakė Platonas, pasirėmęs irklu. — Tai ką įsakysit perduoti germanui? Kaip jį sutikti, kaip į akis pažiūrėti?

— Perduokit, kad mes dar grįšime. Nenusiminkite, tėvai, grįšime, — mėgino senį drąsinti Trojanda.

Senis pažvelgė pro Trojandos planšetes ir nusispiovė.

— Paduok, o-o-o! O-o-o! — atskrido nuo ano kranto.

— Likite sveiki, dėkui, — tyliai kalbėjo mano draugai, pranykdami karklynuose.

— Keliaukit sau, — abejingai tarė senis Savka. Platonas tylėjo.

Mes įlindom į karklyną. Aš čjau paskutinis ir galvojau apie senį Platoną. Dėkui jam, galvojau, kad nesigailėjo mūsų, neaplašino mūsų kelio ašaromis, kad išskėlė iš mano širdies ugnį naktyje . . . Kodėl tu, tiesa, tokia karti ir aitri kartais, galvojau aš ir stabtelėjau. Paskui leidausi atgal prie Desnos.

(Bus daugiau)

Filma iš Stalingrado, Kuris Sulaikė Hitlerį

Pirmu kartu Holivudo istorijoj viena iš stambiausių filmų gamininmo kompanijų leidžia į apyvartą filmą, kuri buvo pagaminta Sovietų Sąjungoj. Ta filma yra tikra narsiojo Stalingrado istorija, užvadinta **"Miestas, Kuris Sulaikė Hitlerį"** (The City That Stopped Hitler).

Skubotai atgabenta į Anglija, tuojaus po Stalingrado pergalės, ši nuostabi filma parodo didžiausį pasauĩio istorijoj militarinį priešo sumušimą. Ji nesenai buvo specialiai rodoma ministeriui pirmininkui Čiorčiliui ir Britanijos militariniam vadam. Blėkinė su brangia filma buvo skubotai atgabenta į Holivudą, kur ji dabar rengiama del Amerikos judžių.

Privatiniame rodyme Maskvoje del užsienio diplomatų grupės ji buvo įvertinta kaip "viena iš puikiausių rusų karo filmų."

Slaptas Rusų Ginklas

Pirmu kartų taip vadinamas rusų slaptas ginklas, pramintas "Katuša," bus matomas jūdyje. Šis stebėtinas ginklas šauna šešius į rakietą panašius šovinius vienu kartu ir sunaikina viską vienos mylios radiuse. Jis parodomas naikinant paskutinį vokiečių armijų pasipriešinimą Stalingrade. Tai buvo "Katuša," kuri sulaikė vokiečius prie Maskvos ir išgelbėjo Maskvą, kuomet vokiečiai buvo tik 12 mylių nuo miesto vartų.

Penkiolika sovietinių filmuotojų, kurie užrekordavo kiekvieną briliantiškos Stalingrado pergalės fazę, rizikavo savo gyvybe del kiekvienos pėdos filmos, kurią jie nutraukė. "Nelengva buvo pagaminti filmą, kuomet dažnai tiktai siena ar lubos skyrė nuo priešo," sako Varlamovas, tos filmos gamintojas, kuris buvo apdovanotas Stalino dovana už puikų darbą.

Nacių Filmos Suimtos

Tarp suimtų nacių, raudonarmiečiai rado vokiečių filmuotoją, kuris buvo atsiųstas prie Stalingrado nufilmuoti "garbingą" Hitlerio priešakinių divizijų pergalę. Bet stalai apsivertė kojom aukštyn ir vietoj Herr Goebbelso versijos apie nacių pergalę Stalingrade, milijonai žmonių Jungtinėse Valstijose ir Kanadoj tuoj turės privilegiją pamatyti, kaip buvo palaužtas Hitlerio armijų nugarkaulis, filmoj apie "Miestą, Kuris Sulaikė Hitlerį."

Filmavimo Darbas

Roman Karmen, kuris nutraukė "Moscow Strikes Back," štai kaip aprašo tos filmos darbą Stalingrade:

"Aš buvau Stalingrade, kuomet mūsų kariuomenė veržė plieninę kilpą ant apsuptų Hitlerio jėgų kaklo. Aš mačiau, kaip viską naikinanti Sovietų artilerija naikino paskutinę vokiečių apsigynimo tvirtovę centralinėj miesto dalyj. Kuomet mūsų šauliai išsitraukė savo laudykles į gatvę šaudymui tiesiai į priešą, ir kuomet buvo jau aišku, kad vokiečiams Stalingrade gyventi liko tik kelios valandos, mes fotografai darbavomės visu smarkumu, kad išnaudoti kiekvieną momentą benykstančios tos trumpos žiemos dienos. Kad apimti visus sektorius, 15 fotografų išsiskirstėm po įvairias Raudonosios Armijos vienutes.

Nutraukė Pasidavimą

"Mūsų kameros pagavo ne tik susikirtimus gatvėse, bet ir masinius vokiečių karininkų ir kareivių pasidavimus, ir net generolų kapituliaciją. Mes nutraukėm feldmaršalo generolo von Paulus pasidavimą — momentą, kurio mes su nekantrumu laukėm.

"Viename sektoriuje, vakariniame Stalingrado šone, mes nutraukėm leitenanto generolo von Daniel, 136-tos divizijos komandieriaus, pasidavimą. Kamera pagavo jį einant gatve pilnoj uniformoj, sekant iš užpakalio jo oficieriams su bagažu. Užpakalyje jų ėjo kareivių kolona, ketvirtadalio mylios ilgio — likučiai parinktos vokiečių divizijos, kuri perskrodė Franciją ir Lenkiją.

"Mūsų kameros pagavo momentą, kada von Paulus atvyko į Raudonosios Armijos štabą kaip belaisvis. Mes fotografavome scenas viduje — pirma apklausinėjimą feldmaršalo, o paskui jo štabo viršininko leitenanto generolo Schmidt.

"Tuojaus visos scenos, kurias mes nuėmėm įvairiuose sektoriuose, buvo sunešamos į štabą. Kuomet orlaivis buvo parengtas pradėti kelionę į Maskvą, mes turėjome jau apie 7,000 pėdų filmų. Už kelių valandų nuotraukos buvo jau Maskvoj.

"Neužilgo Stalingrado epika bus atskleista ant marškos — epika Sovietų didvyrių, kurie kovojo sklepuose, gatvėse, ant trepų, kurie gynė Stalingradą, kuomet tūkstančiai orlaivių mėtė bombas viena po kitos, blokas po bloko, ir kuomet visas pasaulis laukė sulaikęs kvapą."

Sekite spaudą del pranešimų, kada ir kur ši filma bus rodoma.

ALŽYRAS. — Čionai jau leidžiamas liberališkas laikraštis "Republikonas," taipgi pradedama leisti ir komunistų laikraštis "Liberte."

Jis bandyta leisti balandžio mėnesį, bet buvusi valdžia draudė. Dabar susidarius naujai valdžiai (apvienytų francūzų) leista šiam laikraščiui išeidinėti.

Kanados kareiviai iš Peterboro kempės padeda ūkininkams nuimti asparagų derlių. Jie eina dirbti popiečiais, kada turi mažiau darbo kempėj.

ĮVAIRIOS ŽINIOS IŠ VISO PASAULIO

UNIJŲ VADAI VYKSTA MASKVON

LONDON. — Sir Walter Citrine, Britų Trades Union Kongreso generalis sekretorius, ir kiti keturi unijų vadai vyksta į Maskvą trečiam Anglo-Sovietų unijų komiteto susirinkimui.

Taipgi ketina vykti į Maskvą gydytojų delegacija tyrimui Sovietų metodų gydyme žmonių, o ypatingai dabartiniu laiku.

KOMINTERNAS JAU VISAI PANAIKINTAS

MASKVA. — Kadangi net 30 komunistų partijų užgyrė Kominterno prezidiumo pasiūlymą likviduoti Kominterną, tai prezidiumas nutarė išsiskirstyti ir tuomi likviduoti centralinį komunistų organą. Turtui ir dokumentams likviduoti sudaryta komisija.

Tarp Kominterno likvidavimą užgyrusių komunistų partijų yra daug tokių, kurios veikia agresorių valdomose šalyse, kaip tai Vokietijoj, Italijoj ir t. t.

PER 24 VALANDAS ĮSPIRKO VISUS BONUS

MASKVA. — Sovietų vyriausybė paprašė savo piliečių paskolinti 12,000,000,000 rublių del karo vedimo. Šitą sumą žmonės suskolino 24 valandu metu su dideliu kaupu. Per 24 valandas buvo suskolinta 20 nuoš. daugiau, negu buvo prašoma.

SOVIETAM REIKIA DAUGIAU MAISTO

WASHINGTON. — Edward R. Stetinius, lend-lease administratorius, pranešė, kad nežiūrint to, jog Amerika per 19 mėnesių pasiuntė Sovietų Sąjungai 1,077,000 tonų maisto, vistiek Sovietam dar neužtenka.

Sovietų pareikalavimas esąs daug didesnis, negu ji gauna iš kitų šalių, kadangi dideli plotai visai sunaikinti.

45% KANADIEČIŲ STOVI UŽ SĄJUNGĄ SU SAV

DETROIT. — Majoras James H. Clark, Ontarijos seimelio pirmininkas, išreiškė savo įsitikinimą, kad nuo 40 iki 45 nuošimčių kanadiečių stovi už sąjungą su Jungtinėmis Amerikos Valstijomis.

Lenkai Laikė Savo Konferenciją Maskvoj

MASKVA. — Čia lenkai laikė pirmą savo konferenciją. Atstovai dalyvavo iš visų Sovietų Sąjungos kampų, kaip ir iš okupuotos Lenkijos.

Salė, kurioj įvyko susirinkimas, buvo išpuošta tautinėmis lenkų vėliavomis, emblemomis su lenkišku ereliu, ir atvaizdais lenkų didvyrių.

Konferenciją sušaukė Lenkų Patriotų Sąjunga. Konferencijai pirmininkavo Vanda Vasilevska. Į prezidiumą įėjo pulkininkas Z. Berling, lenkų divizijos Sovietų Sąjungoj komandierius; Tadušas Kosciuška, generalinio lenkų divizijos štabo viršininkas; pulkininkas Sivitskis ir partizanų kunigas, kuris yra atbėgęs iš okupuotos Lenkijos.

Delegatų tarpe buvo daug partizanų, atbėgusių iš okupuotos Lenkijos.

BAUGINA STREIKIERIUS PINIGINE PABAUDA

WASHINGTON. — Vidaus reikalų sekretorius Harold I. Ickes, kietojo kūro administratorius, uždėjo po doleri į dieną pabaudos tiem angliakasiam, kurie streikavo. Kiek dienų angliakasiai streikavo, po tiek dolerių turėsią sumokėti pabaudos.

Atrodo, tačia, kad pabauda nebus vykdoma. Veikiausiai bus rastas kitas išėjimas.

Komunistai Kritikuoja De Gaulle ir Giraud

ALGIERS. — Dvidešimt češi komunistai, buvę Francijos parlamento nariai, kuriuos Daladje vyriausybė buvo uždariusi į kalėjimą pradžioj karo ir kuriuos Giraud paleido kiek laiko atgal, išleido pareiškimą, kuriame smarkiai kritikuoja generolus De Gaulle ir Giraud.

Jie nurodo, kad Francijos žmonės nenori ne tik Musolinio ar Hitlerio arba Petaino, bet ir Bonapartų ar kitų diktatorių.

Pastaruoju laiku francūzų vadų tarpe išsivystė ginčai, kurie rodo, kad jie negali pasidalinti galia.

"Francijos žmonės turėjo užtektinai asmeninės galios, autokratijos ir tironijos," sako komunistų atstovai. "Jie nori laisvės, lygybės ir brolybės . . . Jie nori respublikos, atgimusios respublikos, geriau suorganizuotos, demokratiškesnės ir su didesne sociale lygybe."

Generolas Sir Harold Alexander, britų komandierius Afrikoje, kuriam tenka nemažas kredėitas už greitą sumušimą priešo Tunisijoj.

KANADA IŠLEIS KARUI $5,500,000,000

OTTAWA. — Pradedant balandžio 1, 1943 metų, ir baigiant kovo 31, 1944 metų, Kanada išleis karui $5,500,000,000.

Iš tos sumos $1,000,000,000 skiriamas paramai kitų sąjungininkų.

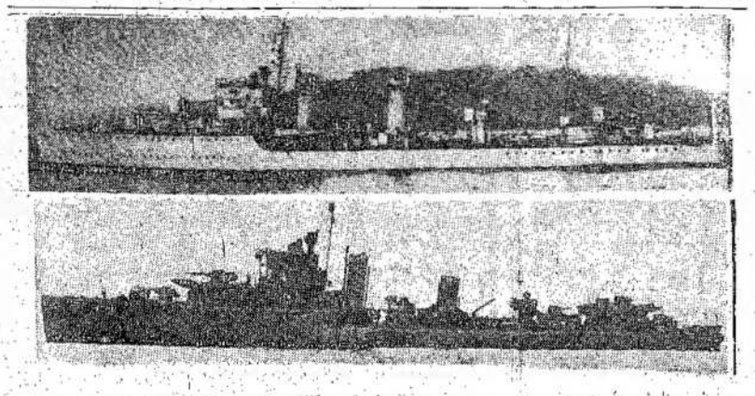

Du iš keturių naikintuvų, kuriuos Kanada gavo iš Britanijos. Tai H.M.C.S. Kootenay ir H.M.C.S. Catineau. Kanada ketina įsigyti vieną orlaivianešį.

Jūs Privalote Užpildyti ir Pasiųsti 1942 Metų Įeigų Mokesčių Blankas Ne Vėliau Birželio 30

...JEIGU PAVIENIS ir jūsų įeigos viršija $600
VEDĘS ir jūsų įeigos viršija $1,200

Del įeigų iki $3,000 gaukite dvi (2) kopijas suprastintos Form T. 1 Special
Del įeigų virš $3,000 gaukite tris (3) kopijas Form T. 1 General

ĮEIGŲ MOKESČIŲ DOLERIAI NĖRA TAIP SAU PAPRASTI DOLERIAI . . . JIE YRA PERGALĖS DOLERIAI . . . REIKALINGI PADĖTI LAIMĖTI KARĄ. ĮEIGŲ MOKESČIAI LYGIAI LIEČIA VISUS. VISI APDĖTI TOKIAIS MEKESČIAIS PROPORCIONALIAI SULIG ĮSGALĖS MOKĖTI JUOS.

Sulig naujos pereitais metais įvestos sistemos, įeigų mokesčiai dabar mokami "mokėk-kada-uždirbi" pamatais. Tą padarė galimu numažinimas 1942 metų mokesčių.

Daugumoj atsitikimų didesnė numažintų mokesčių dalis buvo sumokėta 1942 metais atskaitant iš algų arba mokant dalimis. Vienas trečdalis likusių mokesčių turi būti sumokėtas ne vėliau birželio 30, o likusioji dalis ne vėliau gruodžio 31, 1943 metų.

Atminkit . . . užpildydami įeigų mokesčių blankas ir sumokėdami pripuolamus mokesčius, jūs užsitikrinsite savo teises atgavimui po karo jūsų taupomosios mokesčių dalies.

Virš 2,000,000 kanadiečių turės užpildyti blankas ir sumokėti mokesčius . . . todėl nelaukite paskutinės minutės. Jeigu jūs lauksite, liga ar kitos nenumatytos aplinkybės gali neleisti jums užpildyti blankas laiku. Apsisaugokit nuo pabaudos pasiųsdami savo blankas DABAR!

Farmeriams

Jūs privalote prisegti prie jūsų blankų Form T. 1 Special arba Form T. 1 General vieną iš dviejų, arba jūsų visų įeigų ir išlaidų santrauką, arba užpildytą blanką Farmers T. 1 Supplemental. T. 1 Supplemental blanka išvardina visokias farmos įeigas ir išlaidas, ir padeda surasti, kiek jūs gavote grynų įeigų. Tų blankų galima gauti vietiniame jūsų pašte arba pas Income Tax distrikto inspektorių.

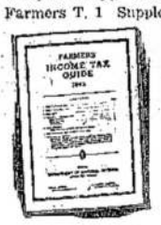

Kad padėti jums užpildyti jūsų Income Tax formas, buvo parengta knygutė ("Farmers' Income Tax Guide, 1942"), kuri apima speciales farmerių sąlygas. Ją galima gauti veltui paprašius jūsų distrikto mokesčių inspektorių. Jeigu jūs nežinote jo adreso, pasiųskit laišką "District Inspector of Dominion Income Tax."

Užpildykit Blankas DABAR! — Išvenkit Pabaudos!

Dominion of Canada -- Department of National Revenue
Income Tax Division

COLIN GIBSON,
Minister of National Revenue

C. FRASER ELLIOTT,
Commissioner of Income Tax

Pranešimai

Montreal, Que.

Apvaikščiojimas Dviejų Metų SSRS Karo Sukaktuvių

The Canada-Russia Society ir Kalbinės Organizacijos rengia Kanados santarvininkės Sovietų Sąjungos karžygiško karo prieš nacių gaujas dviejų metų sukaktuvių APVAIKŠČIOJIMĄ, **sekmadien, birželio (June) 20 d. 2.30 val. p. p., Fletchar's Field** (pakalnėje).

Kalbės Sovietų Sąjungos Pasiuntinybės Kanadoje pirmas sekretorius, S. Koudriatzev ir kiti žymūs kalbėtojai. Koncertinę programą pildys trys chorai: rusų, lietuvių ir ukrainų.

Prieš mitingą Ortodoksų bažnyčiose bus laikomos pamaldos nežinomam kareiviui toje pačioje vietoje. Pamaldas laikys Ortodoksų bažnyčios archi-vyskupas Benjamin iš New Yorko. Taipgi jis kalbės ir mitinge.

Monteralo ir apylinkės lietuviai kviečiami kuo skaitlingiausiai dalyvauti.

Lietuvių Atstovas

Toronto, Ont.

Susirinkimas

Šio mėnesio 20 dieną, 2 valandą po pietų, yra šaukiamas Sūnų ir Dukterų KLSP Draugijos 1-mos kuopos mėnesinis susirinkimas draugijos salėj, 160 Claremont St.

Prašau visus narius skaitlingai atsilankyti apsvarstymui mūsų draugijos reikalų, taipgi nesivėluokit, kad būtų galima laiku užbaigti susirinkimą.

S. Karvelis
Protokolų Raštin.
196 Shaw St.

Susirinkimas

Lietuvių Literatūros Draugijos 162 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks penktadienį, birželio 18 dieną, 160 Claremont St.

Kviečiame visus atsilankyti. Pradžia 8 valandą vakaro.

Kuopos Valdyba

Hamilton, Ont.

Susirinkimas

LLD 113 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks sekmadienį, birželio 20 d., 2 val. po pietų, 187 Sherman Ave., All People's United Church salėje.

Visi nariai būtinai dalyvaukite, nes yra svarbus dalykas aptarti. Taipgi kviečiame visus simpatikus atsilankyti.

Prašome nesivėluoti.

Valdyba

Garsusis Rusų Smuikininkas Grieš Monterale

MONTREAL. — Kadangi montrealiečiai puikiai pasitiko "Tristan and Isolde" ir "Marriage of Figaro" operas, vadovybėje Sir Thomas Beecham, Montrealo Festivaliai dabar rengia orkestrinį koncertą, kuriame dalyvaus garsusis rusų smuikininkas Kitain, vadovybėje Sir Thomas Beecham. Koncertas atsibus Forume, birželio 19.

Sir Thomas Beecham, vienas iš garsiųjų mūsų laikų orkestro vedėjų, laike operų perstatymo Montreale išsireiškė, kad jis norėtų vadovauti populariam koncertui del paprastos publikos. Jo planas dabar bus realizuotas: jis ves "Žmonių Koncertą" Forume birželio 19.

Kitain, garsus rusų smuikininkas, taipgi buvo pakviestas pates Sir Thomas Beecham, kadangi jo populiarumas nuolatos kyla ir kyla nuo to laiko, kada jis New Yorke pasirodė pirmu kartu.

Ant programos bus puikių numerių. Tarp kitų, bus: "Tannhauser" overtiura (Wagnerio); Penktoji Simfonija (Beethoveno); "Symphony Espagnole" (Lalo) su smuikininku Kitain; "Vienos Gyvenimas" (Strauso); Barcarolle iš "The Tales of Hoffman" (Offenbacho); "Midsummer Night's Dream" overtiura (Mendelssohno) ir "1812 Overtiura" (Čaikovskio).

Kiekvienam mėgiančiam muziką verta dalyvauti tame koncerte.

Komunistai Formuos Naują Savo Partiją

TORONTO. — Praėjusį sekmadienį čia įvyko vadovaujančių komunistų konferencija, kurią sušaukė jų vadas Tim Buck, apsvarstymui Komunistų Internacionalo likvidavimo klausimo.

Konferencijoj buvo nutarta šaukti suvažiavimą rugpiūčio 21-22 dienomis, kuriame bus išdirbta nauja politika ir platforma.

Sunku dabar pasakyti, ką tas suvažiavimas nutars, tačiau iš Tim Bucko pareiškimo matyti, kad bus bandoma sujungti į vieną partiją visus komunistų simpatikus. Tim Buck pareiškė:

"Kad pilnai prisidėti prie kariškų pastangų; kad mūsų įtaka būtų jaučiama visose pastangose atsiekti numatytos tautinės politikos, visi komunistų politikos rėmėjai turi būti sujungti į vieną politinę partiją."

Sudarytas iniciatyvinis komitetas, kuris apdirbs politinę liniją ir planus būsimam suvažiavimui.

Windsoriečių Žiniai

Trys Organizacijos, Lietuvių L. L. D. 21 Kuopa, Rusų Kanadiečių Federacija ir Rusų Šv. Jono Dr-ja Ruošia

PIKNIKĄ

SEKMADIENYJE, BIRŽELIO 20 DIENĄ

Pikniko pradžia 1 val. po pietų.
Piknikas įvyks puikioj vietoj, prie vandens, arti miesto transportacijos

Little River Parke

Pikniko Pelnas Skiriamas Sovietų Sąjungos Karo Pagalbai

Programa

Dainuos Windsoro Rusų choras, vadovybėje A. Gersono. Taipgi dainuos jžymūs Windsoro ir Detroito solistai. Šoks tautinius šokius rusų šokikų trupė. Bus ir kiti numeriai Šokiams grieš populiariškiausia muzika

Kalbėtojai

Piknike kalbės Windsoro miesto majoras Art Reame; "Canadian Aid to Russia Fund" pirmininkas bankierius E. Grundy; Rusų Ortodoksų Bažnyčios Archimanditas A. Vasilicv; U,A.W. — C.I.O. Fordo Lokalo 200 prezidentas Roy England ir kiti.

Bufetas

Nors ir prie sunkių karo aplinkybių, bet publikos patenkinimui turėsim labai gausų bufetą su įvairiais valgiais ir gėrimais.

Kelrodis

Pėsti, imkit miesto busus Lauzon Rd. arba Tecumseth. Busai eis kas 15 min. Su automobiliais — važiuokite Wyendotte gatve iki Lauzon Rd., nuo tenais rasite kelrodį, rodantį į pikniką.

Atsitikime lietaus, piknikas bus atkeltas į sekantį sekmadienį, birželio 27 dieną.

Rengimo Komisija kviečia visus Windsoro-Detroito ir apylinkės lietuvius-es atsilankyti į šį pikniką kuo skaitlingiausiai. Šis piknikas yra rengiamas paminėjimui sukakties 2 metų nuo užpuolimo vokiško fašizmo ant Sovietų Sąjungos. Atsilankiusieji smagiai praleisite laiką tyrame ore ir paremsite Sovietį Sąjungos herojišką liaudį.

Rengimo Komisija

Baptistų Sąjungos Prezidentas Giria Komunistinę Tvarką

TORONTO. — Praėjusią savaitę penktadienį Ontarijos ir Kvebeko baptistų konvencijoj kalbėjo Rev. Dr. James H. Rushbrooke, Baptistų Pasaulinės Sąjungos prezidentas, kuris lankėsi Sovietų Sąjungoj per kelis kartus ir yra apvažinėjęs visą pasaulį.

Kalbėdamas apie krikščionių bažnyčios uždavinius, jis pažymėjo, kad jos uždavinys yra nepasiduoti komunizmui, jeigu ji nori būti tikrai krikščioniška, nes komunizmas pralenkė.

Kalbėdamas apie komunizmą, jis pareiškė:

"Jeigu aš galėčiau kalbėti į rusus, aš pasakyčiau, kad mes, kaip baptistai, esame su jumis visa širdžia ir siela jūsų kovoje. Daug mūsų jaunesnių žmonių Britanijoj, kaip ir kitose šalyse, seka komunizmo vadovybę už tai, kadangi jie randa komunizme idealus ir simpatijas, kurių nėra daugelyje krikščioniškų bažnyčių."

Toliau jis pastebėjo, kad dabartinė mūsų ekonominė sistema "turi savyje biaurią neteisybę, nelygybę turto paskirstyme, nedavimą darbininkams progos pakilti, davimą nevertiems žmonėms didelės ekonominės galios" ir t. t. "Mes, kaip krikščionys, privalome pasižadėti kovoti prieš tas neteisybes ir siekti naujos santvarkos. Šis pasaulis yra toks, kad mes privalome gyventi žmoniškai arba žūti skurde."

Paskui jis dadėjo: "Mes turime stovėti už tam tikrą formą pasaulinės federacijos, kurioj paprastų žmonių teisės turėtų būti pripažintos visur. Ir šita federacija turi būti palaikoma tarptautinės policijos autoriteto . . ."

Darbo Partija Už Pratęsimą Paliaubų

LONDON. — Britų Darbo Partijos suvažiavimas 2,243,000 balsų prieš 374,000 balsų užgyrė sutartį, pagal kurią darbiečiai ir konservativai nesilenktyniuoja atsitikime rinkimų kuriame nors distrikte. Kitaip sakant, jeigu miršta ar prasišalina darbietis atstovas, tai darbiečiai turi statyti savo kandidatą, o jeigu konservativas miršta ar prasišalina, tai konservativai.

Šioj konvencijoj bus vėl svarstoma Britanijos Komunistų Partijos peticija leisti jai afiliuoti prie Darbo Partijos. Numatoma, kad šiai peticijai bus didelis pritarimas, tačiau ar ji bus priimta ar atmesta, dabar negalima pasakyti.

Dr. Folkert E. Posthuma, olandų Kvislingas, kuris tarnavo naciams už agrikultūros diktatorių. Olandai nudėjo jį paleisdami į jį kulką.

Iš Atsibuvusio Bazaro Winnipege

WINNIPEG. — Kaip kad buvau pirmiau rašiusi, Winnipego lietuviai surengė bazarą, kuris atsibuvo gegužio mėnesį. Bazaras pasisekė neblogai; mat, winnipegiečiai visi kaip vienas įvertina savo kliubą ir visokeriopai remia jį. Štai kaip jie šiuo kartu parėmė:

Draugė E. Ginkuvienė visame kame būna čiampijonė. Ji myli užimti pirmą vietą savo dovanomis. Šiuo kartu ji numezgė ir paaukojo $5.00 vertės megztinį. Draugas A. Samuolis pinigais $5.00.

Draugas Liaukiavičius prisiuntė nuo farmos daiktų $2.50 vertės. V. Musteikis aukojo daiktais $2.40. P. Motiejūnas taipgi aukojo daiktais $5.00. Bukauskas daiktais aukojo $1.25.

Žemiau išvardinti asmenys aukojo po $1.00, vieni daiktais, kiti pinigais:

G. Paliliūnas, S. Vaitiekūnas, S. Krisčius, J. Kvedaras, M. Vidrukienė, V. Zavackienė, J. Radzevičiūs, Joniškienė, O. Urbonienė, K. Beniušis ir P. Joniškis.

Visiems ir visoms draugams ir draugėms, kurie tik kuo prisidėjot prie parėmimo Kliubo, aš Kliubo vardu tariu širdingą ačiū.

W. L. K. Koresp.

Išdirbta Nauja Karo Meto Algų Tvarka Miškuos

PORT ARTHUR. — Nesenai įvykusi miško darbininkų unijos ir miško kirtimo industrijos administracijos atstovų konferencija išdirbo naują karo meto algų tvarką, kaip praneša miško darbininkų unijos 2786 skyriaus komitetas.

Po keturių dienų konferencijos, buvo išdirbta sekanti programa del miško industrijos Thunder Bay, Kenora, Fort Frances, Rainy River ir Algoma distriktuose:

1. Dabartinė praktika mokėjimui tarnybos bonų po trijų mėnesių darbo industrijoj bus panaikinta.

2. Atsitikime tų darbininkų, kurie dirba ant mėnesių, konferencija priėmė pasiūlymą, kad jų algos progresyviai būtų keliamos, po nustatymo pamatinių algų.

3. Akstinančių algų principas del tų, kurie dirba ant šmotų, kaip kad buvo unijos siūlyta, buvo priimta visoj pilnumoj.

4. Sudarytas komitetas iš trijų atstovų nuo miško kirtėjų ir trijų nuo samdytojų, kuris įteiks šios konferencijos tarimus Apylinkės War Labor Tarybai.

Kol pasiūlymai nebus užgirti Apylinkės War Labor Tarybos, jokių pakeitimų dabartinėse algų ir bonų normose negali būti. Kada taryba klausimą apsvarstys, bus viešai paskelbta konferencijos tarimai, kas liečia algas ir bonus.

Tačiau, unijos komitetas sako, konferencijos pasiūlymai, jeigu jie bus užgirti, pataisys daugelį negerumų, kas liečia algas, kurias užšaldė vyriausybės parėdymas P. C. 5963.

Unijos komitetas šaukia minimą tarybą negaišti ir tuojaus atkreipti atydą į pasiūlymus, nes reikalinga, kad visa darbo energija būtų panaudota visuotinai produkcijai del laimėjimo karo. Unijos vadovybė taipgi skaito, kad konferencijos tarimai yra didelis miško darbininkų laimėjimas.

Čia matote amerikiečius, išlipusius Atu salos pakraščiuose. Japonai kovojo dideliu pasiutimu, bet amerikiečiai nuvalė salą. Tik keli buvo suimti, o visi kiti japonai žuvo kovodami. Taip atkakliai jie gynėsi.

JUNGTINĖS VALSTIJOS 1943 METAIS IŠLEIS $106,000,000,000

WASHINGTON. — Jungtinės Valstijos 1943 metais karo reikalams išleis $106,000,000,000. 1942 metais jos išleido $59,000,000,000.

Kariška produkcija 1943 metais būsianti 80 nuošimčių didesnė, negu kad buvo 1942 metais.

TRANS-CANADA KELIAS JAU PILNAI BAIGTAS

TORONTO. — Ontarijos kelių ministeris McQuesten pranešė, kad paskutinė Trans-Canada vieškelio grandis jau užbaigta ir dabar susisiekimas skersai Kanadą yra galimas ir automobiliais.

Ši paskutinė grandis tęsiasi nuo Geraldtono iki Hearsto ir šiomis dienomis buvo pabaigta tiesti.

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS
Egzaminuoja akis, ištiria akių nervus, nuo kurių pareina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pritaiko akinius.
470 College W., Toronto
Telefonas: RA. 3924

ADVOKATAS
M. W. Kellermann
371 Bay St., Toronto
Ofiso telefonas: WA. 5900
Rezidencijos — ME. 1425

Lietuvis Barberys
A. Pečkaitis
Queen's Barber Shop
746 QUEEN ST. W.
TORONTO
Kviečiu visus

Tel.: VA.5370
Harry R. Ranks Company
GRABORIUS
Patarnauju mieste ir apylinkėse be ekstra mokesčio, įskaitant Hamilton ir Whitby
Laidotuvės net $55.00 pigumo
455-457 QUEEN ST. W. TORONTO

Pardavimui

Parsiduoda 9 kambarių mūrinis namas. Kietos grindys. Mūrinis garažas. Kaina — $5,200 cash. 232 Crowford St. Susiinteresavę pirkimu, matykite Mr. Rash, 228 Crowford St., tarp 6-7 val. vakaro.

MONTREALO FESTIVALIAI
Sir THOMAS BEECHAM Vadovybėj
Rengiamas Tikras
Žmonių Koncertas
Dalyvaujant Rusų Smuikininkui
KITAIN
Šeštadienį, Birželio (June) 19, 9 v. v.
Montrealo Forume
ĮŽANGA: .50, $1.00, $1.50
Del Rezervacijų Kreipkitės:
Windsor Hotel, Room 14, BE. 2238

Tel. HA. 8177
Dr. J. O. Villeneuve
Venerinių Ligų Specialistas
Gydo siphilį, gonoreą ir tikrina kraują.
Ofiso valandos: 1 iki 9 v.v.
1107 ST. DENIS STREET
MONTREAL, QUE.
Netoli Dorchester St.

Tel.: DO. 1090
DO. 2500
Valandos: 4—5 po piet ir sulyg susitarimo
Daktaras Rabinovičius
Chirurgas Specialistas
Turiu savo ligoninę, egzaminuoju ir gydau įvairias ligas. Darau visokias operacijas ir peršvietimus (X - Rays). Vytauto Klubo ir M.L.S. ir D.P.D. nariams papiginta kaina:
201 ST. JOSEPH BLVD. WEST, MONTREAL, QUE.

Tel.: LA. 4441
Daktaras H. Rosenfeld'as
Oficialus M.L.S.D.P.D. ir D.L.K.V.N.P.D. Gydytojas
KALBA LIETUVIŠKAI
Valandos: 2—4 val po piet, 7—8 val. vak. ir sulyg susitarimo
4539 PARK AVE. MONTREAL, QUE.

Dr. Roman Pniewski
Daugelį Metų Praktikavęs Didelėse Ligoninėse ir Klinikose Europoje ir Amerikoje
Specialistas Venerinių Ligų ir Akušerijos
3537 PARK AVE. Tel. HA. 7623 MONTREAL
Valandos Nuo 3 iki 9 Val. Po Pietų